

17

GENERACIONS

REVISTA D'ARTS I HUMANITATS DELS ALUMNES DE BATXILLERAT

SUMARI

Editorial	4
Declaració d'intencions	5
L'educació.....	6
L'essència de l'home es troba a la llengua.....	8
S'hauria d'ensenyar feminisme a les escoles?.....	11
Musafir.....	14
Quan sona el timbre	18
La crítica adolescent.....	20
El veganisme.....	22
Farts de la COVID.....	24
Badar i altres coses extraordinàries.....	26
Cartes dels geògrafs.....	28
Poemes.....	32
Olimpíades	37
Text d'Ariadna Aliana.....	38
Text Maria Polo.....	41
Hem estat així; hem fet això	45
Lliga de debat.....	46
LVILA.....	48
Premi Heròdot 1rBatx.....	50
Premi Heròdot 2nBatx.....	56
David Bowie.....	62

EDITORIAL

Això que tens a les mans és el número 17 del Generacions. L'edició del curs passat no va veure la llum en paper; una vegada més, la maleïda pandèmia va estroncar un projecte fet amb tant d'esforç i estima com aquest. Aquest any, però, apareix el primer número publicat en color i el Generacions reneix de les cendres, potser, i tant de bo, com un indicatiu que les coses aniran a millor.

Aquesta revista és teva, les teves cartes són aquí, les experiències viscudes aquest any també són redactades en aquestes pàgines i els textos que tu has escrit, i que escriuràs en el que et queda de batxillerat, i els dibuixos i il·lustracions, són les bases d'aquesta dissetena edició.

Fins i tot, si no has participat de manera directa en aquest número, ets part del Generacions, com el Generacions ja és part de tu, el teu pas per l'escola hi queda reflectit. I si t'has quedat amb ganes de dir-hi la teva, no t'ho pensis més, participa-hi el curs vinent. Aquesta revista no té cap estructura fixa, és una entitat viva que evoluciona i canvia a l'hora que ho feu vosaltres, per això els que ara acabem aquesta etapa us passem el relleu, tal i com ens el van passar a nosaltres en el seu moment. Estimeu-vos-la, com ens l'hem estimat nosaltres, i preneu part en aquest llegat.

DECLARACIÓ D'INTENCIONS

GRAVAT CARMÉ DAPENA

L'EDUCACIÓ

L'educació, des del moment en què tenim ús de raó, és la prioritat de la societat cap als infants per tal de formar-los, ensenyar-los... Està més que comprovat que l'educació d'un país determina el seu nivell de desenvolupament. Però, de la mateixa manera que sabem que hem d'anar a l'escola, sempre hem estat conscienciats que, per aprendre qualsevol cosa, és necessari sotmetre'ns a una prova per tal de declarar si hem assolit els conceptes que se'ns han ensenyat prèviament. Però, realment els exàmens són la solució a l'aprenentatge? Són necessaris?

Per una banda, hi ha qui creu que promou la competitivitat entre els estudiants i són indiscutiblement la manera de mesurar i controlar el que sap l'alumnat. Tanmateix, argumenten que ofereix que els alumnes desenvolupin les qualitats necessàries al llarg de la vida, com per exemple l'esforç o la paciència entre d'altres. Sense exàmens, creuen que els alumnes no estarien motivats a aprendre ni a escoltar a classe.

Altrament, són molts professionals que creuen que una prova que únicament consisteixi en evocar continguts, és inútil per avaluar les capacitats reals de l'alumne. De fet, tots ens hem vist obligats a fer proves on l'objectiu principal és memoritzar per aprovar en lloc de tenir ganes per aprendre.

Un enginyer i professor de la Universitat de Newcastle critica el sistema educatiu actual ja que és un model que es va dissenyar 300 anys enrere per formar ciutadans idèntics perquè funcionessin en qualsevol lloc del planeta. Amb fonaments científics que ha aportat la neurociència, s'evidencia com els exàmens són percebuts com una amenaça i, per tant, com la creativitat es bloqueja.

A més a més, un article del Diario.es recull que hi ha països, com França, que estan immersos en un profund debat per tal de canviar el sistema d'avaluació, ja que les qualificacions no són objectives ni senyalen si l'alumne progressa.

Hi ha molts educadors i famílies que prefereixen un terme mig. Creuen que els exàmens sí que poden ser un mètode d'ensenyament si aquests es fan d'una altra manera. En lloc d'insistir en el terme de memoritzar, s'hauria de reemplaçar per una prova d'un altre tipus. Un exemple seria avaluar a l'alumne en relació als seus interessos o projectes personals, la capacitat de parlar en públic o d'elaborar pensaments propis...

L'Per altra banda, sentim de manera sistemàtica que el millor model educatiu a nivell mundial és el finlandès i que aquest es caracteritza per no tenir ni deures ni exàmens; però com és exactament la seva educació?

L'escolaritat obligatòria a Finlàndia s'inicia als 7 anys, és aleshores quan preparen els infants per a l'adquisició de la lectura i l'escriptura ja que consideren que és just en aquell moment quan els alumnes estan preparats a nivell maduratiu. Al nostre país, en canvi, s'inicia un any abans i, en moltes ocasions, s'espera que els nens i nenes ja tinguin cert coneixement de la lectura i l'escriptura. Acostumem a creure que quan abans els ensenyaem, més aviat ho aprendran, però això és una greu equivocació. No es tracta de començar ben d'hora, sinó de fer-ho en el moment òptim ja que s'adaptaran millor i serà més fàcil la comprensió.

La següent particularitat està relacionada amb la quantitat d'hores destinades a la jornada acadèmica. De les 12 a les 15h de la tarda. Infinítament menys hores que les que fem nosaltres. Tanmateix, els extraescolars que fan estan relacionats amb les seves aficions i no amb els aprenentatges acadèmics.

Una altra dinàmica que duen a terme és l'autogestió i organització de l'alumne per decidir per quina assignatura comença. La mestra en aquest cas explica les diferents tasques que s'han de realitzar durant la setmana i són ells mateixos els que decideixen què i com ho fan. Si les tasques no s'han fet, ajuden més a l'alumne en lloc de posar-li més obstacles.

Les investigacions en neurociència demostren que 45 minuts són el límit de la nostra capacitat d'atenció, aquesta és doncs, la durada de les classes a Finlàndia.

És una obvietat que el sistema educatiu ideal i perfecte no existeix, però veient els resultats acadèmics i l'estat d'ànim i la motivació dels alumnes, no seria favorable fer un canvi al nostre sistema d'aprenentatge?

L'ESSÈNCIA DE L'HOME ES TROBA A LA LLENGUA

Un article sobre confinament, llengua i literatura

**L'home fa la literatura,
i després
la literatura
contribueix a modelar
l'home.**

José María Arguedas

Què és l'essència? Allò més profund, únic i intransferible. Allò que ens caracteritza i dona sentit; la nostra essència ens fa ser humans. Benvolguts lectors, ha arribat el moment de realitzar una gran confessió: la literatura és l'essència de l'home, la seva raó de ser. Pot semblar una idea radical, però en realitat no ho és gens. Només cal mirar uns quants milers d'anys enrere, al moment en què es van crear les primeres pintures rupestres. A part de la seva funció instructiva, el que pretenien era explicar històries. Històries que feien volar la imaginació dels més menuts i que, amb el pas de les generacions i l'evolució de l'espècie humana, van acabar convertint-se en literatura.

Així, la literatura va néixer amb el primer somni, amb el primer bri humà d'imaginació. La literatura és la responsable de la nostra capacitat de llenguatge i de reflexió. Moltes espècies dins del món animal ensenyen les seves cries a sobreviure i a ser autosuficients. Però, els hi ensenyen a imaginar? No. Això ens porta a la següent idea d'aquest article: la llengua com a sinònim d'humanitat.

La literatura i la capacitat d'imaginar que aquesta ens dona mai no haguessin estat possibles sense l'aparició d'una llengua establerta.

Inés Moxó

Necessitem la nostra llengua tant com l'aire que respirem; som animals socials, sense la capacitat de comunicar-nos els uns amb els altres, estaríem perduts. La llengua és la nostra via de transmissió de sentiments, de pensaments i de creences pròpies; en definitiva, de tot allò que ens defineix. Com va dir Aristòtil, existeixen molts animals gregaris, però l'home és l'únic amb un llenguatge establert. I això és el que el defineix i diferencia de la resta.

La llengua i la literatura han tingut i tindran un paper fonamental en resoldre totes les desgràcies que li han ocorregut a la raça humana al llarg de la història. La pandèmia de la Covid-19 no n'és una excepció. Vivíem en una societat on importava més el soroll dels diners que el e les riallades, on la nostra essència s'havia vist reduïda a un segon pla per totes les responsabilitats i preocupacions que envaïen el nostre dia a dia i no ens permetien veure-hi més enllà. Els minuts i les hores s'esmicolaven i desapareixien davant dels nostres ulls inconscients. No hi havia temps per la imaginació, per la reflexió. El brogit provinent del món exterior eclipsava la nostra música interior. No ens aturàvem a pensar sobre com n'érem d'afortunats de viure en comunitat, de compartir el llenguatge verbal, ja fos en un idioma o un altre. La comunicació era un element més dins de la nostra quotidianitat, no li donàvem massa importància.

Però de sobte, es va fer el silenci. L'inconcebible va tornar-se realitat i tot va canviar. Els humans deixàrem de sentir aquell soroll extern al qual ja ens havíem acostumat i començàrem a escoltar-nos a nosaltres mateixos i els uns amb els altres. Al principi, sentint-nos sols, vam córrer a aixoplugar-nos sota l'escalfor de la comunicació, sota el sentiment compartit que l'única manera de sobreviure era ajudant-nos els uns als altres. La nostra supervivència havia passat a dependre de la nostra capacitat de comunicació i d'entesa. Potser sempre havia estat així, però no ens ho havíem plantejat. Perquè és només quan quedem nus de tota superficialitat i ens trobem sols amb nosaltres mateixos que ens adonem del que som i del que portem a dins. O del que ens manca.

Aquells qui es quedaven a casa s'aferraven als telenotícies, als mitjans de comunicació, buscant consol; i aquells qui eren al peu del canó -sanitaris, científics o polítics- pregaven al cel per trobar les paraules adequades per mantenir la calma entre la població. Les línies telefòniques s'ompliren de paraules d'enyorança, d'amor i de bons desitjos. Vam descobrir que la millor manera de no perdre el seny era parlar amb els altres i explicar-se. Però les setmanes passaven, i tot i que la desgràcia no disminuïa, trobàrem maneres per combatre aquesta por.

Les xarxes socials bullien amb propostes culturals per fer front a l'estrès i l'avorriment causats pel confinament. I sens falta, cada tarda a les vuit del vespre, tota Barcelona sortia als balcons per aplaudir, cantar, somriure o plorar. Intercanviàvem paraules senzilles que ens omplien de joia. Havíem recordat el que era viure en comunitat, el que ens feia humans. I en retrobar la nostra essència, trobarem també la força i la capacitat per seguir endavant. Perquè davant de les dificultats, sols ens enfonsem, però junts ens engrandim. Havíem recobrat un poder que ni tan sols creïem haver perdut: el poder de la paraula.

La paraula com a eina sanadora, la paraula com a refugi, la paraula com a arma. I amb la paraula molts de nosaltres retrobarem també la literatura.

Ja hem parlat de la gran capacitat de transformació que ha demostrat tenir el llenguatge a la nostra realitat, però s'ha de tenir tanmateix en compte el seu poder de creació. La paraula no serveix només per designar conceptes reals, també ens obre la porta a noves realitats a través de la literatura.

La paraula ens permet somiar i, en una era que sembla estreta d'alguna distòpia pròpia d'una novel·la de ciència ficció, necessitem fer volar la nostra imaginació més que mai.

Laura Albert

Necessitem perdre'ns entre pàgines, paràgrafs i estrofes; punts i comes; personatges i llocs, per crear-nos refugis; per trobar la via de sortida d'un present que oprimeix les nostres esperances.

Però la literatura no només ens ajuda a evadir-nos. En temps de crisi mundial, potser també podríem confiar en la creació literària per trobar solucions a l'estat actual de la nostra societat. Aquest art mil·lenari ens permet pensar més enllà del que coneixem, i això ens ajuda a ser més oberts i agosarats, més creatius. No seria el primer cop que la ficció és preludi de la realitat; només cal llegir alguna novel·la de Jules Verne o de Franz Kafka per comprovar-ho.

El confinament que hem hagut de viure no només ha donat peu a un alt nivell de consum literari de tot tipus, sinó també de producció. Molts autors actuals han compartit durant aquests últims mesos poemes, escrits, guions i, fins i tot, novel·les senceres. Aturar-nos ens ha servit també per poder exterioritzar totes aquelles històries que portàvem dins però que potser mai havíem tingut l'oportunitat de compartir. O potser ha sigut la reclusió mateixa, els llargs moments de contemplació sota la llum d'una finestra, el que ha inspirat tot aquest art. Circumstàncies similars van inspirar en el seu moment grans autors a escriure obres que avui considerem clàssics: Miguel de Cervantes, per exemple, va idear *El Quixot* mentre complia condemna a la presó de Sevilla; i l'assaig *El príncep*, de Maquiavel, també va ser escrit durant un període de reclusió.

La producció literària ens brinda la magnífica oportunitat de crear un llegat. Buscant solucions als moments difícils creixem com a individus, ens fem més savis. Hem après molt com a societat durant la pandèmia de la Covid-19: sobre la importància de viure el present, de demostrar el nostre amor als nostres familiars i amics perquè mai se sap què ens depararà el futur, de ser solidaris, i per sobre de tot, de mai donar res per descomptat, perquè la vida pot arrabassar-t'ho tot d'un dia per l'altre. La literatura ens proporciona un medi per deixar constància de tot això per a les generacions futures.

En conclusió, volem reivindicar el paper de les lletres, les humanitats, la creativitat, com a eines poderoses, dúctils i necessàries en un moment crític de la història de la humanitat. En la transició a un nou món "post-covid", a una nova normalitat, tots hauríem de reflexionar sobre dues importants ensenyances adquirides aquests últims mesos. En primer lloc, que l'home és home gràcies a la llengua i si volem construir una societat justa i solidària, una comunicació eficaç és clau. En segon, que la cultura, i més específicament la literatura -tot i que acostumi a passar desapercebuda en un món que idolatra la tecnologia- juga un paper molt important en el llegat cultural d'una societat.

Alba Miró

S'HAURIA D'ENSENYAR FEMINISME A LES ESCOLES?

Fa uns anys era a la platja i m'anava fixant en la conversa que tenien uns nois a les tovalloles del costat. Era una competició constant entre ells: qui lligava més, qui havia fet més entremaliadures... Fins feien bromes amb les dones de la platja que anaven en *topless*. Aquest és només un exemple extrem d'un problema més bàsic: la misogínia que existeix a tota la societat.

En aquell moment em vaig fer una pregunta: Què és la masculinitat? És ser còmplice d'aquests comentaris o de les fotos que arriben en segons quins grups de WhatsApp? No nego que el sexe vingui determinat per la biologia i hi hagi diferències tant físiques com morals entre l'home i la dona. Però hi ha pautes culturals excloents i discriminatòries derivades del domini masculí en les relacions de gènere que cal eradicar. Està composta, en part, per un conjunt de valors irracionals que defineixen què 'ha de ser' o 'no ser' un home, sobretot en relació a les dones.

Ara bé, ser home o dona, no són etiquetes que provinguin de la cultura de l'heteropatriarcat, ja que si així fos, no hauria d'haver la llei de paritat en les empreses o partits polítics i els centres penitenciaris haurien de ser mixtos.

És més, si no hi hagués gènere, no es podria parlar de violència de gènere.

Tornant al comportament d'aquells nois a la platja, em va fer pensar en qui els havia imposat aquests pensaments tan arcaics, i vaig arribar a la conclusió que, si des de ben petits haguessin tingut una educació basada en la igualtat i el respecte, no veurien les dones com a mers objectes.

Són els estereotips els que s'han de combatre des de primerenca edat, els estereotips que ens diuen que les nenes juguen amb Barbies i cuinetes, i els nens amb cotxes de combat i naus espacials; els estereotips que vesteixen de blau als nens i de rosa a les nenes.

Tinc la sort de poder assistir a l'escola, que em donarà accés a un món de possibilitats. Però també és important saber que l'escola és el reflex de qui volem arribar a ser. Per això mateix, considero que hauria d'existir una assignatura, que ens ensenyi a respectar, no només combatent el masclisme, sinó també el racisme, o la LCTBifobia. En definitiva, que puguem sortir al món amb un pensament crític sobre els comportaments sexistes que veiem o fomentem inconscientment, i que em proveeixi d'eines per lluitar contra això.

Sí, pot ser que d'aquí a implementar aquesta assignatura passi una eternitat, però per això mateix es pot començar per petits detalls, com llegir llibres a classe tant d'autores com d'autors o estudiar obres d'art de dones, també. Així doncs, que puguem estar més a prop d'un món on regna la diversitat i el respecte, un món on no sigui necessari el feminisme perquè tampoc existeixi el masclisme.

MUSAFIR

«¡Rápido Musafir, coge a tu hermano y corre!». Así comenzó mi primer viaje, la primera salida de mi ciudad, arrasada por la guerra. Mientras las llamas caían, ardiendo, del cielo. Mientras los americanos entraban a la ciudad. Y así fue, con los cadáveres de nuestros padres aún calientes, como mi hermano recién nacido y yo iniciamos nuestra larga búsqueda de un lugar seguro.

Caminamos siete días por la carretera, dos niños en un mar de huérfanos, huyendo. El calor y el hambre eran enemigos constantes y potentes. El séptimodía, el sudor polvoriento en nuestros ojos y nuestros cuerpos sin fuerza, oí mi nombre. Reconocí la figura de mi tío Khalid y su vieja camioneta. «¡Sube, sube!». Dejando atrás la multitud desafortunada, mi tío y mi abuelo nos ayudaron a subir. «Vamos a Furaikah, ahí estaremos a salvo». Con eso aceleró hacia la carretera abierta. No me importaba donde íbamos, solo quería estar lejos, lejos de ese lugar donde vi a mis padres caer, sin vida, al suelo. Donde vi a mi clase entera morir por una bomba, caída del cielo, la imagen de sus cuerpos ardientes y el olor de su carne quemada aún grabados en mi mente. Donde vi a mi hermano mayor disparado a plena luz de día, muerto a manos de los que van de negro. Con esas imágenes presentes en mi mente, caí en un sueño turbulento.

LAURA ALBERT

Frenamos de prisa. Mi abuelo maldecía, aterrorizado. «Daesh» murmuró mi tío, poniéndose pálido. Esa palabra me heló la sangre. Daesh, los vestidos de negro, con sus largas armas a su lado, los responsables de innumerables muertes en mi ciudad, los que petrifican hasta a los combatientes más valientes. Media docena de ellos había bloqueado la calle unos cincuenta metros delante nuestro. El abuelo me dijo que me escondiera a mi y a mi hermano debajo de los asientos. Mi tío acercó el coche lentamente hasta estar a unos metros de los hombres «Salam aleykum, ¿a dónde vais?», inquirió uno de ellos, amigable, pero tenso. «A visitar unos familiares», respondió calladamente mi tío, sin dejar escuchar el miedo en su voz. El soldado asintió, a punto de dejarnos pasar. «Esperad», dijo otro de los de negro, quien parecía el líder, «yo conozco a este», indicando a mi abuelo. «Es un profesor en Idlib, inculca a sus alumnos ideas occidentales y anti-islámicas». Mi abuelo protestó su inocencia, pero ya era demasiado tarde. Fueron arrancados del coche y obligados a arrodillarse. Entre patadas e insultos vi a los dos hombres, sangrientos en la arena, suplicando. Sabía lo que venía, y que si me quedaba aquí, lo mismo nos pasaría a nosotros. Cogí al bebe y corrí sin mirar atrás, adentrándome en el desierto. Un minuto más tarde, dos disparos, limpios y rápidos. Definitivos, inequívocos. No ralenticé el paso ni un segundo: eran solo dos muertes más en una tragedia constante. Debía continuar. Esa tarde, mientras anocheecía, vi una pequeña luz en la lejanía.

Cansado al extremo, y sin recurso alguno, decidí acercarme a ella. Después de lo que debieron ser horas, la luz se había convertido en un fogón considerable. Sentado a su alrededor, una quincena de hombres y mujeres, sucios del polvo y visiblemente exhaustos, hablaban o descansaban en la arena. No sabiendo si eran combatientes, traficantes o cualquiera de los otros muchos malos que rondan por este desierto, llamé tímidamente. Se levantaron de prisa, asustados, pero al ver quienes éramos, se relajaron. Una de ellas, asumiendo la posición de líder del grupo, se nos acercó con cara de simpatía. «¿No tenéis padres?». Empecé a llorar, derramando todas las experiencias de los últimos días.

Ellos nos explicaron que también habían huido, de la guerra, de los de negro, de los americanos y de la muerte. Todos habían perdido gente, era una realidad constante en este lugar. Estaban yendo hacia Ladhqiyah y el mar, con la esperanza de dejar atrás este país condenado a la muerte y el dolor. Acordamos ir con ellos, ¿que más nos quedaba en esta, nuestra tierra? La familia, los amigos, ciudades enteras, habían sido masacradas delante de nuestros ojos. Si quería darle una oportunidad a mi hermano de vivir sin miedo, no tenía más opción que irme, emprender un viaje precario lejos de esta costa condenada, a un asilo seguro.

Durante dos días caminamos por el implacable desierto, repartiéndonos la escasa comida y agua. Conocimos bien a todos los del grupo, pero sobretodo a la mujer de la primera noche, a quien llamamos Umma. Era la verdadera madre del grupo, nos mantenía juntos y nos animaba cuando caíamos en el hambre o el cansancio. Llegamos a Ladhikiyah temprano el tercer día. En las afueras de la ciudad, nos reunimos con unos hombres armados. Parecían peligrosos, hablaban enfadados y tensos, y en un momento dado, cuando Umma discutía con ellos, sacaron sus armas. Umma no se inmutó y, calmada, consiguió que bajaran las armas. Umma les dio un fajo de billetes y, seguidamente, subimos apretados a su camioneta. Nos condujeron hasta una playa vacía, donde una minúscula embarcación subía y bajaba con las violentas olas. Nos empujaron fuera del coche y hacia el mar, gritándonos para subir rápidamente. Me agarré a Umma, cuidando de no soltar a mi hermanito, y entramos al agua. Subimos como pudimos a la vieja barca, los diecisiete abarrotados en una barquita más pequeña que una cama. Unos sobre los otros, balanceándonos precariamente en los bordes de la barquita. Pensaba que iba a morir allí mismo. El mar violento y helado entraba a oleadas en la embarcación. Alguien arrancó el pequeño y viejo motor. Al quinto intento, se puso en marcha, emitiendo una gran nube de humo. La embarcación salió lentamente de la bahía. Por fin estábamos dejando atrás este país sin futuro, y acercándonos más, con cada preocupante gruñido del motor, a una costa segura.

Habíamos ido del extremo calor del desierto a un impensable frío que llegaba al fondo de nuestros huesos. Era septiembre, pero el agua salada nos congelaba las manos. Las noches en el barco eran las peores, el viento se levantaba y nos asaltaba con sal y espuma, casi volcando el barco. La tarde del segundo día, una tormenta se nos puso encima. La lluvia y el viento eran incesantes, y una oscuridad intensa solo era penetrada por agresivos relámpagos que iluminaban el cielo. Perdimos a siete del grupo esa catastrófica noche, caídos del barco y arrastrados al fondo del mar oscuro. Siete vidas humanas desaparecidas, acabadas. Pero no podíamos pensar en ello, teníamos que seguir luchando para llegar a tierra firme. Durante la tormenta perdimos también todas nuestras pertenencias, lanzadas del barco por el viento o el mar. Estábamos sin agua y sin comida, fríos y débiles. El bebé temblaba descontroladamente, con su piel azulada y fría. Sin comida ni calor, los suspiros del bebe se iban haciendo superficiales y más lentos. Cuando el sol frígido salió por detrás del horizonte la mañana siguiente, el pequeño cuerpo de mi hermanito quedaba sin vida, su pequeña cara pálida y fría. Otra víctima innecesaria de una guerra sin fin, otro niño sirio con su futuro robado.

El cuarto día, habiendo perdido tres más al hambre, al frío o a la sed, vimos la costa. Lloré de alivio, por fin el asilo, a tocar. Dos o tres horas más tarde, la línea de la costa se había convertido en casitas y pequeñas bahías. Un lugar seguro, una tierra con futuro. Mi viaje estaba cerca de su fin. De repente, vimos un gran barco naranja precipitándose hacia nosotros. «Los guardacostas griegos», dijo Umma, con preocupación. No sabía quienes eran estos guardacostas, pero debían estar viniendo a ayudarnos. Umma no parecía pensar lo mismo. La nave ya estaba casi encima nuestro. Era gigantesco, echando una sombra encima de nuestra pequeña embarcación. Unas palabras extranjeras, violentas, salieron de unos altavoces. No entendía esta extraña lengua, pero Umma sí. «Dicen que tenemos que dar la vuelta, que ya no caben más refugiados en su país», explicó. No comprendía por qué no nos dejaban pasar. Solo queríamos seguridad y paz. Solo queríamos no vivir con miedo. Umma dijo que teníamos que llegar a la costa, cueste lo que cueste; que si no lo hacíamos, estábamos condenados a morir. Arrancamos e hicimos la vuelta a la nave naranja, yendo a toda velocidad hacia la costa. Desde los altavoces de los guardacostas, gritos enfadados, amenazas. Y de prisa, crack! Un disparo desde su barco, perforando el nuestro. El agua, todavía fría, entrando al barco y lamiendo los pies. La barquita, ya cansada y vieja, hundiéndose a la profundidad marina. Los seis que quedábamos, ninguno sabiendo cómo nadar, cayendo al agua, indefensos. La sal entrando a la boca, la nariz. Tragando el agua. Rellenando la garganta, los pulmones. Mi pequeño cuerpo quedándose sin aire, exhausto. Y, perdida la fuerza, inconsciente, sumergiéndome hasta el fondo del mar. Musafir, viajero en árabe; mi viaje acabado, mi llama extinguida.

JOE PHILLIPS

QUAN
SONA
EL
TIMBRE

La crítica adolescent

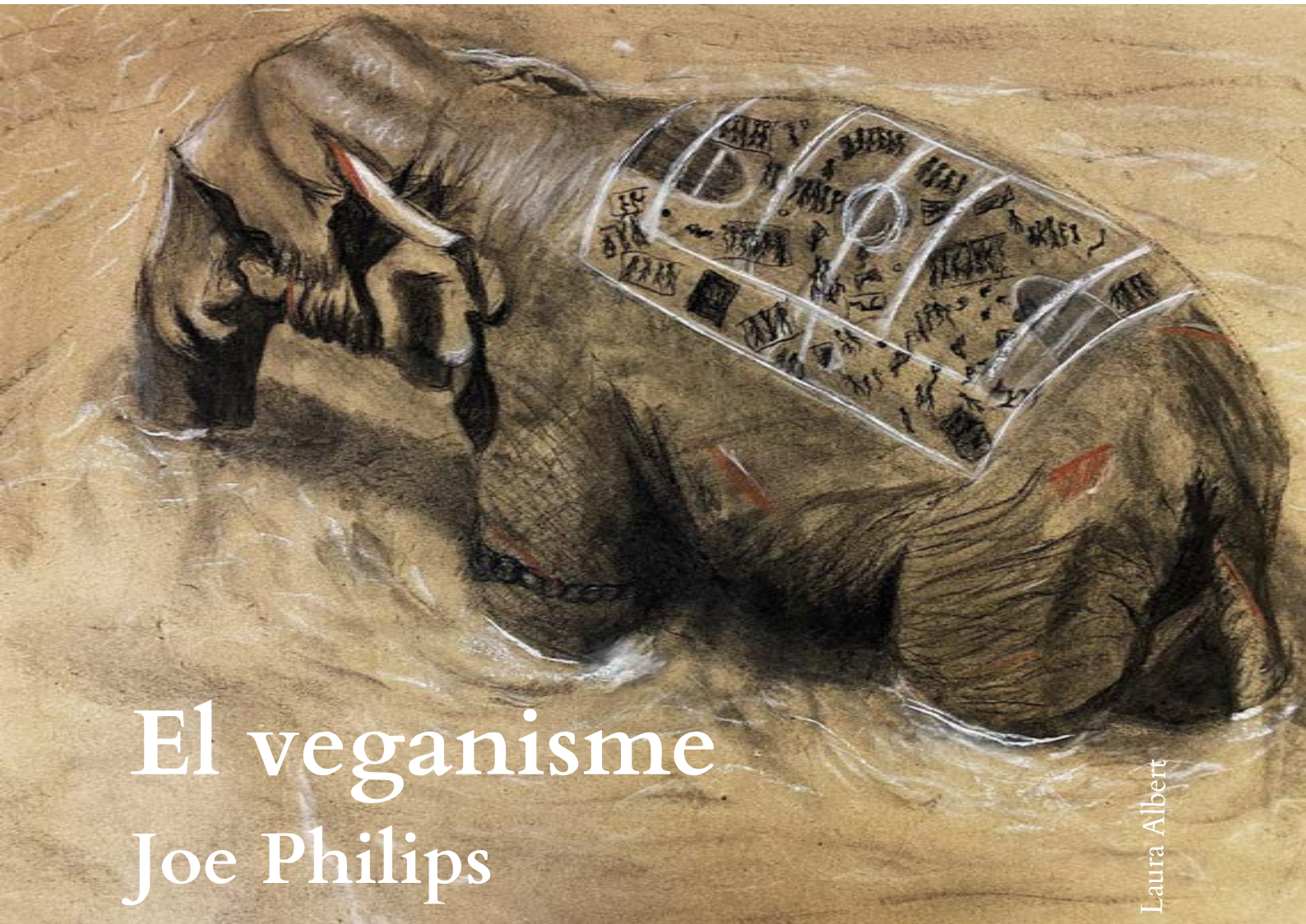
Tienen derecho a censurar los que tienen corazón
para ayudar.
William Penn (1644-1718)

Els nostres actes ens defineixen com a persones en el present, però sobretot determinen el nostre futur, és a dir; en el moment que fem una tria o una decisió, ja ens estem limitant les nostres possibilitats de futur. Quan som petits, el nostre món és infinit perquè la nostra imaginació és il·limitada; ens veiem capaços de fer qualsevol cosa i de ser qualsevol persona. Això ve donat perquè encara no sabem el que ens espera, som capaços d'imaginar-nos mil escenaris de com ens agradaria que fossin les nostres vides, com per exemple; la feina que tindrem, on viurem, etc. Tot i així, a mesura que ens anem fent grans, comencem a entendre la realitat. La realitat que se'ns presenta, té parts difícils d'acceptar perquè ens agradaria que les coses fossin d'una altra manera. En el moment que l'acceptem en tots els seus sentits, ens trobem en l'anomenada època de maduració. Tanmateix, en aquest tràmit s'interposa un període on hem d'assolir tots aquests aspectes: l'adolescència.

És diu que l'etapa de l'adolescència està per gaudir-la, experimentar i descobrir com som. Malauradament, també té les seves parts negatives, com ara la pressió social que sentim al nostre entorn. La crítica social genera un sistema autocrític, és a dir, la gent forma opinions dels altres depenent de la imatge que donin i crea, per tant, un pensament superficial de persones que realment no coneixem. D'altra banda, li donem molta importància a com ens pugui influir aquesta opinió pública; el pensament de la gent sobre els altres pot arribar a alterar la nostra personalitat però només podràs ser tu mateix qui podrà decidir quina importància li donaràs. Ens haurien d'importar totes aquestes opinions? El més correcte a dir seria que sí; les opinions estan per donar consell i per fer que les persones puguin aprendre dels seus errors. Tot i així, mai s'ha de fer servir per fer mal; tota aquella crítica que es fa a les esquenes d'algú, es fa amb mala intenció. Amb tot això, considero que has d'acceptar la crítica que té una finalitat de millora però no li has de donar importància a aquella que vulgui fer-te mal. Pot arribar a ser fàcil dir-ho, i et pot resultar impossible fer-ho, però al cap i a la fi el més important de tot serà l'opinió que tinguis de tu mateix.

En conclusió, m'agradaria parlar sobre el perquè critiquem i si ho hauríem de fer. Tenir una opinió crítica de les coses ens fa ser conscients del que és correcte i del que no a les situacions. Tot i així, criticar i jutjar no ens aporta res. Si dividim el nostre cercle social en tres parts trobaríem: els desconeguts, aquells amb qui mantenim les relacions mínimes, i la gent propera. Els desconeguts són aquelles persones amb qui no hem mantingut cap mena de relació, i per tant no deuríem jutjar-les per les seves aparences ni per les primeres impressions. D'altra banda, la gent que considerem del nostre cercle i són coneguts, seria el grup més delicat, ja que la gent es sent més lliure de criticar aquest grup; bé per avorriment o bé per pensar que mai s'adonaran de l'opinió que es té sobre ells. Finalment, trobaríem a totes les persones més properes a nosaltres i els que ens estimem més; aquestes no deuríem ni jutjar-les ni criticar-les; perquè si ho fem l'únic que aconseguim es doldre-les. El món de la crítica és molt complex, i segurament el que estareu pensant ara és: tothom jutja i té una opinió sobre els altres. I és cert. Tot i així, des d'un punt de vista subjectiu, crec que hem de saber distingir entre criticar com a força d'impotència o tenir el dret de censurar perquè tens un cor que pot ajudar.

Inés Martí

Laura Albert

El veganisme

Joe Philips

Ja ho sé, ja ho sé...un altre pesat que et diu com viure la teva vida. I ho accepto, els vegans som pesats: insistim, protestem, mai callem. Però hi ha una raó a tot això. No li diem al món que som vegans perquè volem sentir-nos superiors o perquè som uns creguts (bé, alguns sí), ho fem perquè de veritat volem canviar opinions, perquè volem que tu també et facis vegà. I això és irritant, ho sabem, però si no, com pretenem aconseguir res? Els vegans som pesats perquè som activistes, perquè estem lluitant per canviar una part essencial del nostre estil de vida, el que mengem. Però et penses que qualsevol activista de la història ha aconseguit res sense insistir? Les sufragistes, els seguidors de Martin Luther King, els antiesclavistes estatunidencs, els activistes LGBTQ+... eren pesats. Es manifestaven, concienciaven i canviaven opinions. I fent-ho, es van fer molt impopulars amb molta gent, fins que, al final, va valdre la pena, van canviar i millorar el món.

Potser sona ridícul comparar els moviments activistes vegans amb moviments socials que lluitaven per drets de les dones, de les minories racials o dels gais. “No tenen res a veure”, direu, “aquests moviments van posar fi a un sistema opressiu, van canviar el món; el moviment dels drets animals són uns radicals, uns frikis, uns marginals”.

Però hem de recordar com el món veia, per exemple, als antiesclavistes americans, en la seva època. Exactament de la mateixa manera: eren els extremistes que volien canviar l'estatu quo, els revolucionaris fanàtics que lluitaven per una idea boja, donar la llibertat als negres. Avui en dia ens pensem que la lluita per alliberar els esclaus negres era mainstream, i que si nosaltres visquéssim en aquella època, sens dubte hauríem estat en contra de l'esclavitud. Però realment ho seria? L'esclavitud en aquell temps era una part essencial de l'estil de vida de molta gent, tenia una gran importància econòmica, i era la manera com s'havia fet durant segles. Si et pares a pensar-ho, no veus paral·lelismes amb la indústria animal d'avui en dia? Un sistema opressiu que es porta fent durant segles, que encadena, tortura, maltrata i mata millions d'éssers que és consideren sense drets, importància o sentiments; una tortura legitimitzada per la llei, que ha esdevingut una clau de la nostra economia, i un estil de vida per a tot un món. Ara, que ningú s'ofengui, no estic dient que els horrors de l'esclavitud humana són equivalents als horrors de la indústria animal, però és difícil no veure les similituds entre els sistemes que els esclavitzen.

Sé que sona boig, pensar que d'aquí 100, 150, 200 anys, menjar carn serà vist com una cosa tan negativa, impensable i endarrerida com ho és l'esclavitud ara. Però és una idea en què realment hi crec; crec que en un futur no tant llunyà, empresonar i matar milers de milions d'animals no-humans perquè puguem menjar-nos-els, en comptes de menjar les més de 8000 espècies vegetals comestibles per als humans, serà vist com un horror del passat inimaginable, un idea arcaica que seria una bogeria en aquest futur. Considerar que els animals no-humans haurien de tenir els drets més bàsics, el de la vida i la llibertat, és, ara mateix, una idea extrema. Però també ho eren, al seu temps, donar el dret de vot a les dones o deixar que blancs i negres compartissin escoles i llocs de feina. La lluita pels drets sempre comença com una idea extrema menyspreada per una àmplia majoria que pensa que mai s'aconseguiran. Fins que un dia ho fan.

FARTS DE LA COVID

La mascareta! El gel hidroalcohòlic! Distància de seguretat! Qui de nosaltres hauria dit que ens acostumaríem a escoltar això cada dia? Tirem aproximadament un any i mig enrere, on les mascaretes eren pels metges, el gel pels hipocondríacs i la distància una paraula que escoltàvem més en el futbol que en cap altre lloc, i la resposta és clara: absolutament cap de nosaltres hagués estat capaç d'imaginar que a hores d'ara podríem dir que sí, que estem farts de la Covid.

I així es, no podem més, estem esgotats, cansats, la paraula Covid, que escoltem una mitja de 10 vegades al dia, s'ha convertit en un mot del que ja no podem ni sentir-ne a parlar. A les notícies diuen: "*l pel que fa a la Covid-19...*" i canviem de canal, incrementen les mesures de seguretat i "quin govern més horrible que tenim", i així consecutivament. No volem saber-ne res més. Però d'on ve exactament aquest rebuig? Què ens ha portat fins a aquest punt?

Per entendre-ho, cal tornar al punt en què tot va començar, quan tot això encara ens feia gràcia. I si fem una mica de memòria, recordarem què era concretament el que se'ns va dir. Se'ns deia que això era un virus més lleu que la grip, que només afectava la gent gran, els avis, vam sentir que no sortiria de la Xina, després d'Itàlia, i que per res del món ens arribaria a nosaltres, però, i tant que va arribar! Se'ns va dir que per prevenció, havíem de tancar-nos a casa uns 15 dies, 15 dies, eh! Ens vam acostumar a infravalorar el que venia abans de saber què era, malgrat que estàvem per sobre de tot i que a nosaltres no ens afectaria, mireu si ens vam acostumar, que encara a dia d'avui i després de tot, hi ha gent que segueix pensant igual. Tot això ens va fer preparar-nos *malament* per una situació que en els fons ens sobrepassava. Perquè nosaltres, si més no de moment, ni som immunes a tot ni som experts en pandèmies mundials. Va ser aleshores, quan finalment va arribar a Espanya, i els posteriors efectes que va tenir, que vam veure que estàvem totalment mal informats, i en aquell precís instant, un cop entès que allò anava per llarg, sabíem que acabaríem fins els nassos.

Van anar passant els dies, el confinament s'anava allargant i cap de nosaltres veia que s'acabés aviat. Això sí, també van haver-hi beneficiats, d'un moment per l'altre, els gossos feien passejos de 2 quilòmetres, o es sortia a fer la compra del mes cada dos dies, i en família. Els veïns del 3r que no havies vist en la teva vida, de sobte et saludaven cada nit a les vuit abans d'aplaudir, i gent que no havia cantat mai es posava a fer espectacles de dues hores "pel bé de tota la comunitat" o "per alegrar-nos a tots una mica", la veritat, no m'atreviria a dir que tothom estigués igual d'encantat... Ens diran que el confinament ens ha ensenyat moltíssimes coses, però deixeu-me que us digui la veritat, ens ha ensenyat a que teníem un balcó a casa que mai utilitzàvem, i a que mai més direm que ens fa mandra sortir de casa. "Un no sap què té fins que ho perd", i mai millor dit.

Va arribar l'estiu, i amb l'estiu, la primera il·lusió que tot podia tornar a ser com abans. Però així són les il·lusions, aparences, mentides que ens fem creure, o que volem creure, "tornar a la normalitat" no seria tan fàcil, encara que actuéssim com si res no passés. Anant a estiuejar, veient a familiars i amics, sortint, quedant, fent vida normal, i en tornar, estaven esperant les conseqüències. Fer ulls clucs a la pandèmia ens va fer portar-nos a nosaltres mateixos directes a la casella de sortida, salvant-nos per un pèl (anomenat: "si ens tornem a tancar l'economia peta") del confinament total. I això ens porta a dia d'avui, on la situació sembla que millora, sortim de l'estat d'alarma, ens vacunen, treuen el toc de queda, etc, i ens sentim alliberats, comencem a veure la llum al final del túnel; però depèn de nosaltres que després de gairebé dos anys fem que quedi molt enrere tot allò, o que ho tornem a portar al nostra dia a dia i puguem dir, amb raó o sense, que estem farts, escollir està a les nostres mans. Així doncs, tu què tries?

EUGÈNIA RIUS

BADAR I ALTRES COSES EXTRAORDINÀRIES

A l'estiu de vegades hi ha moments o dies en que no hi passa res. Els ritmes són uns altres i hem d'adaptar-nos a allò del "Dolce far niente". Hi ha gent però que s'atabala, els veig de tant en tant a prop meu. Són aquells que ni tan sols estant de vacances són capaços de no estar fent alguna cosa. A mi mai m'ha costat massa deixar-me portar pel que el dia et demani, hi hagués plans preestablerts o no. Sóc bastant d'improvitzar sobre la marxa i crec que de vegades fins i tot m'esforço per tal que sigui així.

Així, que avui, calma de bon matí. Llegir sota una olivera, escriure, pensar, donar de menjar a un gat que passa cada matí pel jardí, i badar. En realitat badar molt i a consciència. Quan un bada, passen coses extraordinàries sense esperar-ho. Com per exemple, la que ha passat aquest matí. Els galls dels que parlava ahir, tornaven a cantar. Cadascú al seu al seu torn. Uns amb una veu més potent, d'altres que feien riure, però el moment divertit ha vingut quan una de les cabres que pasturaven soles pel camp del davant, i a les que fins feia poc tan sols intuïa pel soroll de les seves passes i les esquelles, ha decidit que ella també volia fer de gall. I sí, sí... Sense vergonya, quan cantaven alguns dels galls, ella de tant en tant s'hi afegia i després esperava al seu torn. He pensat que era una casualitat però no, quan arribava el seu torn, la cabra, pujada a una de les moltes roques que hi ha al camp del davant, alçava el cap amb elegància i feia el seu cant. 26

Val a dir que era un cant, especial, greu, i sense kikiriki, però que en certa mesura tractava d'emular el dels galls. La resta de cabres, cadascuna al seu rotllo i no li feien ni *punyetero* cas. La veritat és que m'ha caigut bé la cabra amb pretensions de gall.

I el meu matí ha continuat tranquil. He baixat a una platja, una estona a fer un bany. M'he cremat perquè no recordo mai allò de posar-se crema solar. És el que té ser maldestre i despreocupat per les coses que gairebé tothom sap i té clares. De vegades això també em fa sentir malament. Vull dir quan m'adono que hi ha coses que voldria fer com els altres, que les fan i les tenen interioritzades i amb mi no hi ha manera. Com amb el tema de l'ordre... Sóc molt desordenat. Ho sé i en sóc conscient. La meua mare en pot donar fe. Encara avui dia m'ho recrimina com quan era un adolescent i vivia a casa dels pares. No hi ha res a fer. Però de vegades m'agafen rampells i ho intento. Ho prometo... Però al cap de no res me'n oblidó i tot torna al seu ordre caòtic que és el meu. Però per uns instants, em sento com la cabra que volia ser gall pujada a una pedra d'un camp d'oliveres de Mani.

Després dinar a casa, fer una migdiada reparadora després i decidir que una bona manera de passar la tarda seria anar al poble proper de Kambos. I això és el que he fet. M'he perdut pel poble. Literalment.

Perquè m'he endinsat més enllà del carrer principal, el lloc on hi ha el restaurant on vaig conèixer el Nikos i he entrat en una espècie de laberint de petits carrerons estrets, que a cadascun dels revolts em reservava alguna sorpresa en forma de casa idíl·lica, petit hort ple de tomàquets carnosos com els que menjo cada dia, petites capelles amb els seus sants i les seves ofrenes, senyores que et saluden, jardins amb figueres i xiprers, olors que t'acompanyaven al llarg del trajecte i te'l feien més agradable en un regal més cap als sentits. M'ho he pres amb calma. Caminava lent, gairebé com en una gravació a càmera lenta. En el meu "travelling" particular, tan sols hi faltava la música que m'acompanyés en aquell passeig entre cases encalades de blanc. I m'he recordat de Leonard Cohen i el seu "So long Marianne", que de fet va escriure per la que era aleshores la seva parella a la illa grega d'Hydra. Suposo que aquells carrerons de blanc m'ho han evocat. I m'he posat a tararejar la cançó fins adonar-me que una senyora em mirava encuriosida i he decidit continuar fent-ho cap endins.

"Come over to the window , my little Darling
I'd like to try to read your palm
I used to think I was some kind of Gipsy boy
Before I let you take me home [...]"

Així que he acabat el dia de la mateixa manera que l'he començat: badant, que és la millor manera que succeeixin coses extraordinàries.

Jordi Benet

CARTES DELS GEÒGRAFS
GEOGRAFIA

Las prácticas laborales deben ser remuneradas

Recientemente, la Eurocámara ha pedido prohibir las prácticas laborales sin remunerar, ya que “suponen una explotación de los jóvenes”. Soy estudiante, y no podría estar más de acuerdo con esta nueva resolución. Las empresas se aprovechan muchas veces de la voluntad de aprender y de poder aspirar a una posición en esa empresa de los jóvenes en prácticas, y no les pagan. No tienen en cuenta que los jóvenes merecen un salario digno para poder cotizar y así hacer algo más que anhelar una buena vida. Luego nos preguntamos por qué en España los jóvenes se van de casa con una media de 28,9 años.

Ariadna Aliana Cano

El País, 15 d'octubre del 2020

El Barça i Torra

Soy estudiante de segundo de bachillerato y socio del Barça desde el mismo día en que nació. Disfruto con el deporte y en especial viendo jugar a mi club. Sin embargo, me cuesta mucho comprender cómo un club como el Barça, y concretamente su directiva, se pone de repente a hacer juicios de valor sobre procesos judiciales y sentencias del Tribunal Supremo. ¿En serio que el deporte va de esto? ¿Qué me he perdido? Sinceramente, señores directivos, yo les agradecería que se dedicasen a intentar arreglar un poco nuestro club, que bastante trabajo tienen por delante y dejen tranquila la política y la justicia. Los socios seguro que se lo agradecerán.

Juan Dalmau Gallardo

La Vanguardia, 1 d'octubre del 2020

Em trobo al tren

Em trobo al tren Rodalies R4 direcció Manresa que he agafat a Plaça Catalunya. La veritat és que el sistema de transport públic a la capital comtal em sembla bastant complet, però avui, a part d'un retard considerable –més de 10 minuts–, està tot ple, com si visquéssim en un món sense pandèmia, i òbviament no estem en una situació molt bona perquè grans multituds s'agrupin en espais tan petits i tancats. Considerant que s'estan començant a implantar les mesures de seguretat del moment d'estat d'alarma, com tancar bars i restaurants pels pròxims 15 dies i prohibir les reunions de més de 6 persones al carrer, trobo que les mesures de la sanitat envers el transport públic de Barcelona són d'una gran incoherència, ja que poden ser perjudicials per a la salut de l'usuari.

Eva Zambrana Ruiz

La Vanguardia, 27 d'octubre del 2020

¿Cuerpos perfectos?

Las imágenes a las que estamos sometidos diariamente son una causa importante de que muchas personas no se sientan satisfechas con su físico. Priorizamos la delgadez a la salud. A simple vista no somos conscientes del daño que hacen las redes sociales, los anuncios, las revistas, etcétera, pero son la principal razón de que constantemente nos tengamos que avergonzar de nuestro cuerpo. Vivimos en una sociedad enferma, llena de ideales inalcanzables, y hasta que no la cambiemos seguirán ingresando víctimas.

Mar Escoda Pujol

El País, 3 d'octubre del 2020

La dura realidad

Durante este 2020, nos hemos dado cuenta de la importancia de tener una buena sanidad, de contar con personal médico cualificado y con ganas de trabajar, que trabaja sin descanso para salvar la vida de miles de personas. Sin embargo, aunque la ciudadanía ha agradecido mediante diversas acciones todos sus esfuerzos y algunas comunidades autónomas como Andalucía ya han aumentado sus sueldos, la mayoría del personal sanitario en España no ha visto todavía incrementados sus ingresos. En cambio, el presidente y diversos de los actuales miembros del Gobierno se lo han subido. Es incomprensible que personas que no solo han salvado miles de vidas, sino que también han tenido que trabajar durante jornadas inacabables no vean incrementados sus sueldos mientras algunos políticos se lo suban todavía más.

Alex Badia Ibáñez

El País, 20 de noviembre del 2020

Espacios verdes

Este verano tuve la gran suerte de poder visitar el norte de España. No solo disfruté enormemente del viaje, si no que me dio mucho de qué pensar; cuando estaba allí, y pensaba en mi ciudad, la única palabra que me venía a la cabeza era "gris". Comparada con Bilbao o Santander, la capital catalana no tiene parques. Es un problema que está presente en nuestro día a día y que aun así la mayoría de nosotros ignoramos. No tenemos casi parques a donde ir a estirar las piernas, donde hacer deporte o socializar. La única opción similar a ir a correr a un parque es irse hasta la Carretera de les Aigües, que obviamente no está al abasto de todos. Está muy bien fomentar que Barcelona sea una ciudad que apoye el medio ambiente pintando calles y cerrando barrios al tráfico, pero creo que lo que necesitamos son más espacios verdes en muchos más sitios y menos plazas de asfalto y parques de tierra. Un poco de conexión con la naturaleza nos haría muy bien a todos los habitantes de esta ciudad.

Lucas Doria Palos

La Vanguardia, 10 d'octubre del 2020

Cigarrillos en la arena

Como cada noviembre, mis amigos y yo fuimos a recoger posibles residuos que quedan en la arena; el buen tiempo de Barcelona permite ir a la playa hasta bien iniciado el otoño. Varios años consecutivos, nos ha sorprendido la cantidad de colillas que encontramos, más que plásticos u otro tipo de residuos. Desde aquí queremos concienciar a la sociedad fumadora que la arena no es un basurero, y qué menos que dejar jugar a los niños con la arena y no con los cigarrillos que se tiran.

Gina Rotger Guitart

El País, 6 de diciembre del 2020

Con respecto a la movilidad

Con respecto a la movilidad de Barcelona y la calidad de las bicicletas y motos de alquiler o sharing, simplemente destaco que estamos prohibiendo la circulación de vehículos de mayor calidad que repercute en mayor seguridad de los conductores y demás usuarios de la vía pública. La efectividad de los frenos es comparativamente peor. El agarre de los neumáticos, en una ciudad con tantos metros cuadrados de pintura en el suelo, deja mucho que desear. Del nivel de mantenimiento no puedo opinar porque soy usuario muy esporádico pero por lo que he visto, equipan componentes de un solo uso, lo que comporta generación de residuos. Sinceramente, me sabe mal que este tipo de vehículos perjudique las ventas de motos de calidad muy superior, de mecánicos capaces de mantener y aprovechar componentes de larga vida útil. Particularmente, desde que el Ayuntamiento ha extendido la disponibilidad de vehículos “sharing”, no he vuelto a necesitar un taxi, lo cual me hace pensar que este gremio es otro sector afectado por estas flotas de baja calidad. Dicho esto, hace dos años que estamos esperando a cambiar el coche de la familia y seguimos sin atrevernos a tomar ninguna decisión, ya que aunque comprásemos un coche eléctrico de color verde, las recientes restricciones a la circulación en Barcelona, hacen que su utilización sea caótica. Algo no estaremos haciendo bien, cuando además seguimos registrando niveles altos de contaminación.

Jacobo Castellet Nogués

La Vanguardia, 22 de noviembre del 2020

Soy estudiante

Soy estudiante de segundo de bachillerato y cada mañana tengo que coger el autobús para ir al colegio, que en mi caso, se encuentra en la zona alta de Barcelona. Desde el primer día de curso me he encontrado con la misma situación, el autobús que tengo que coger va lleno. Es imposible mantener la distancia mínima de seguridad y aunque los pasajeros llevan mascarilla, es evidente que el riesgo de contagio en un espacio pequeño y sin apenas ventilación es muy elevado. Esto provoca que algunas mañanas deje pasar el autobús, con la esperanza de que el siguiente llegue más vacío o por el agobio me baje a mitad de trayecto para continuar andando y acabe llegando tarde al colegio. Me parece incoherente que el Ayuntamiento de Barcelona sea tan estricto ante algunas medidas anti coronavirus, cuando está permitiendo que los ciudadanos viajen en bus como sardinas en lata. Estoy segura de que muchos estudiantes agradeceríamos que se tomarán medidas respecto a esta situación.

Clara Homs Sáez

El País, 9 d'octubre del 2020

La Vanguardia, 13 d'octubre del 2020

AQUARELLES LOLA GOICOA

The background of the page is a watercolor wash in shades of orange, red, and pink, with some darker spots and splatters. The text is overlaid on this wash.

POEMES

PATRÍCIA BENÍTEZ

I

Sota el fulgor d'aquesta plata
cantem de nit, ballem al mig.
Sota la meva llum beata
ens omplim sempre de desig.

Acolorim els nostres cossos
sense pintura ni pinzells.
Acolorim amb suaus esbossos
el futur a les nostres pells.

Com aquella ho van fer al passat
folls d'èxtasi i vida existim;
un somni més que s'ha vessat.

Tu t'aplegues i jo m'aplego,
nosaltres de foc subsistim;
tu t'entregues i jo m'entrego.

VII

Em podria quedar
durant hores,
durant dies,
durant vides,
recolzant l'oïda
sobre el cargol de mar
que hi ha al teu pit.

Mentrestant, sento que,
amb cada batec,
se'm va omplint
a poc a poc
la boca
d'aigua
i de sal.

X

Quan perdo
el control
del meu ser
i recau
sobre les meves espatlles
una tempesta salvatge,
sempre acabo
albirant
la teva cintura,
disposada
a oferir-me
un aterratge forçós.

XIV

Sento els teus ullals
perforant la meva pell,
galopen pel maluc
fins l'aspre os.

Els teus incisius són serres
estripant els meus genolls,
grunys com la fúria
d'una bèstia desencadenada.

Es reflecteix en el teu iris
un incontrolable impuls
s'agita el teu pols,
la teva gola és un abisme.

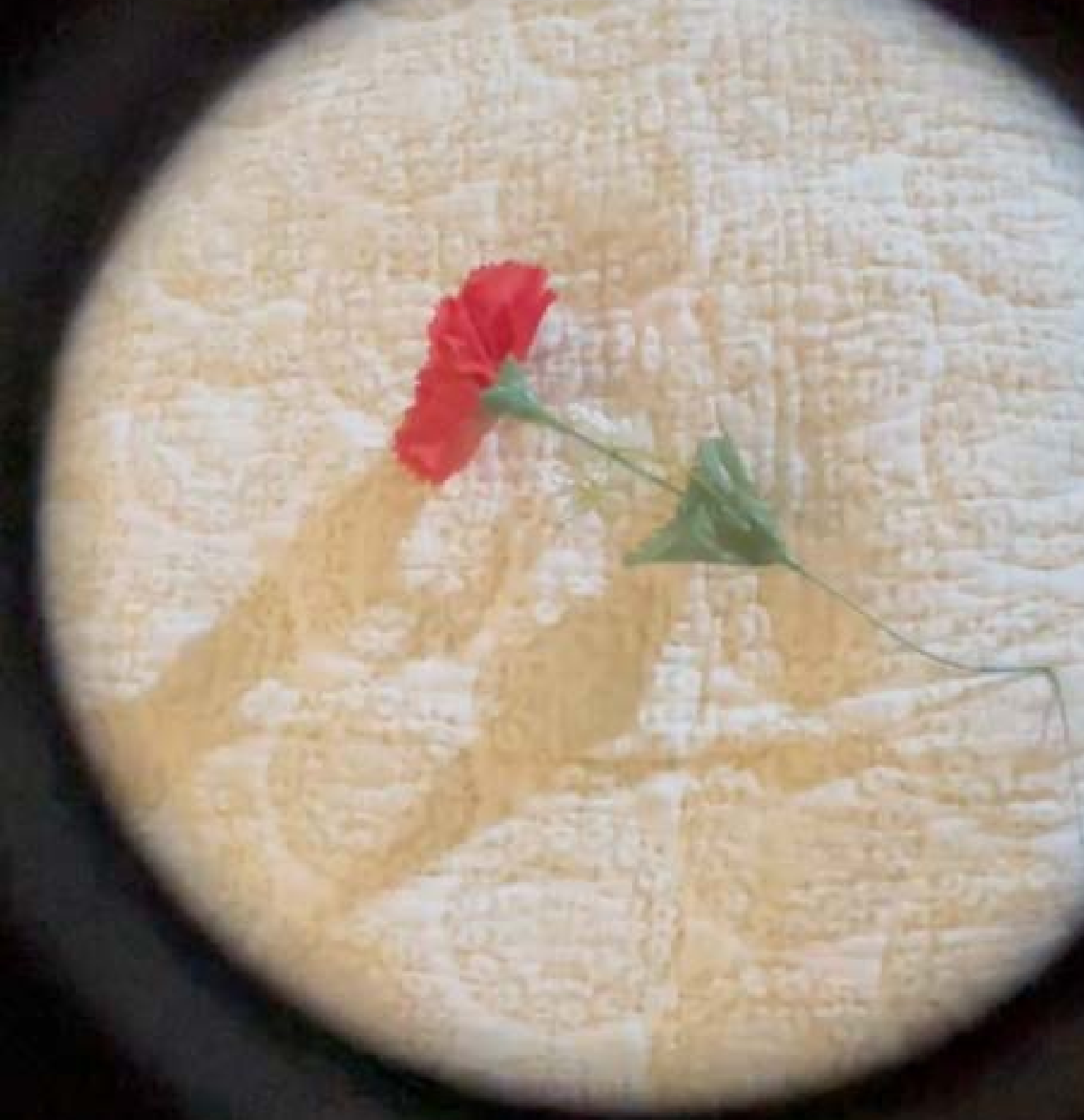
La teva llengua te gust a metall,
em rellepes les ferides
et calmes la set amb el nèctar
que em brolla de l'arteria aorta.

Aguditzes els teus sentits,
m'obres el pit en canal
i mossegues la magrana
que ha deixat de bategar.

Mai haguera
d'haver-te promès amor etern.

Mai haguera
de prometre-t'ho sota la lluna plena.

OLIMPIÁDES

Què és més important, la seguretat de la comunitat o les llibertats individuals?

La llibertat és una qualitat inherent a l'ésser humà. Aquest és un fet innegable; no es pot entendre la humanitat sense la seva capacitat d'anar a la recerca de la llibertat, de lluitar i superar mil dificultats, tot per l'esperança d'un futur. Perquè la llibertat és un sentiment que ens abraça, que ens fa sentir preparats per enfrontar-nos amb qualsevol complicació. La llibertat és poder cridar a ple pulmó des de dalt d'un penya-segat, és respirar l'aire fred de les muntanyes nevades, és capbussar-se entre les onades del mar i sentir com la brisa porta olor de primavera. És abraçar a una persona que no veies des de feia molt i sentir que tot s'arreglarà, és riure tan fort que notes com se't salten les llàgrimes, i és poder passar tota una vida amb la persona que esculls.

Totes aquestes imatges evocuen la llibertat individual. És aquell sentiment propi, que no ha de ser necessàriament compartit amb ningú, que ens fa sentir bé amb nosaltres mateixos i amb el món, i que ens fa pensar que totes les portes són obertes per nosaltres. Les llibertats individuals s'han de protegir a tota costa, perquè són el que ens fa humans. Poder mantenir la capacitat de decisió sobre la nostra vida i la nostra forma de ser és el que ens defineix com a persones. Un pres, que ha perdut tot poder d'escollir què li passa a la vida, ha perdut també la seva llibertat pròpia. I mantenir aquesta llibertat és més difícil que mai avui en dia, influenciats com estem per les noves tecnologies i bombardejats amb anuncis de coses que ens farien a tots encaixar perfectament en el motlle de la societat. És per això que cal mantenir la nostra llibertat, que hem de reafirmar-nos en el nostre dret de decidir per nosaltres mateixos i afrontar les conseqüències dels nostres actes. Perquè la llibertat individual és un dret inalienable, però comporta una responsabilitat, i la voluntat d'assumir les repercussions de les nostres accions, que hem pogut realitzar gràcies a la llibertat mantinguda.

Ara bé, cal traçar una línia quan la nostra llibertat individual topa amb la seguretat de la comunitat. Aquesta està garantida gràcies a un pacte o contracte social que, com diu John Locke, té com a resultat l'estat civil. Avui en dia, per molt temporalment lluny que existim de Locke, seguim vivint segons el seu llegat.

Nosaltres cedim una porció de la nostra llibertat individual a la societat i aquesta, que és considerada com una entitat de gestió de les llibertats dels diferents individus que l'habiten, la gestiona tal com estimen els seus governants. En el nostre món actual, les societats són com vaixells: els individus remen i els governants en són els capitans. Els remers han donat als capitans una part de la llibertat que els correspon, ja que es troben sota coberta, treballant per ser el motor del navili. En canvi, els capitans han de decidir el rumb del vaixell. Amb el mosaic de llibertats que els ofereixen els individus corrents als governants i legisladors, aquests han de decidir cap a quina direcció girar el timó. Per tant, avui en dia la gran part de la població de les nostres democràcies està d'acord en cedir part de la seva llibertat individual al govern, que en cas de no existir un estat posseirien plenament. A canvi, els estats garanteixen la seguretat dels habitants de les nostres comunitats.

D'altra banda, és fonamental que es respectin tant les llibertats individuals com la seguretat de la comunitat perquè un estat funcioni. Totes les persones han de conservar una part de la llibertat total prèvia al pacte social, i han d'exercir-la per tal d'estar satisfetes.

En cas que l'estat reprimeixi les llibertats dels individus que l'habiten, aquests tenen el dret de recuperar-les pels seus propis mitjans. Pel que fa a la seguretat de la comunitat, és essencial que aquesta sigui apreciada pels individus. En les nostres democràcies contemporànies desestimem la seguretat conjunta de la que gaudim, ja que no la podem veure cada dia. Però n'hauríem d'estar orgullosos, ja que aquesta protecció a la comunitat la brindem només nosaltres, quan oferim als governs part de la nostra llibertat individual. És gràcies a aquest simple pacte social que, si ets empresonat en un país llunyà injustament, pots estar segur que la democràcia a la que has cedit una part de la teva llibertat farà tot el que pugui per oferir-te justícia en el teu país. En cas de patir un infortuni en el teu mateix territori, t'assegures que l'estat trobarà els culpables i aplicarà la justícia en ells, i l'únic que has donat a canvi és una petita porció de la teva llibertat. Perquè sí que és veritat que n'has perdut una part, i que no ets lliure d'aplicar les lleis unilateralment, però és gràcies al pacte social que garanteixes seguretat per tota la comunitat.

Ana Reynés

En conclusió, no és més important la seguretat de la comunitat que les llibertats individuals. Més ben al contrari, aquestes dues es complementen, i gràcies a això arriben a formar les bases de les nostres societats actuals. La llibertat individual no existeix sense una comunitat segura que respecti i reconegui l'existència d'aquesta llibertat, i la seguretat de la comunitat només es pot garantir a través de la cessió de part de les llibertats individuals a l'estat. Per tant, la clau és l'equilibri. Els estats s'han de fonamentar sobre ambdós conceptes: el manteniment de les llibertats individuals i la seguretat de la comunitat, ja que un no pot existir sense l'altre. La importància dels dos radica en el fet que són la seva causa i el seu efecte simultàniament, i per tant, aquesta és igual pels dos conceptes.

Ariadna Aliana
Guanyadora del 1r Premi a la XII Olimpiada de Geografia de la UB,
2n de Batxillerat

¿Qué es más importante, la seguridad de la comunidad o las libertades individuales?

La Segunda Enmienda de la constitución de los Estados Unidos de América asegura el derecho de los ciudadanos estadounidenses a tener posesión de un arma de fuego. Pese a ser aprobada hace ya más de doscientos años atrás, el debate sobre esta sigue vigente en los tiempos que corren. La disputa la protagonizan aquellos que acusan a la facilidad por conseguir un arma en el país de provocar numerosos episodios de violencia y aquellos que defienden su libertad individual de poseer una herramienta de defensa. Este conflicto pone en evidencia un debate que lleva abierto mucho más de lo que lleva existiendo la Constitución de los Estados Unidos y que se remite a la pregunta de si la libertad individual es de mayor importancia que la seguridad colectiva.

Ante esta pregunta, lo primero a afrontar es la contraposición entre la idea de la individualidad con el concepto de comunidad. El individuo, como una única persona, con una sola forma de pensar, de ser y de hacer; contra la comunidad, como la idea de conjunto de personas y por ende, de pensamientos, opiniones y sentimientos. Es entonces la comunidad, la suma de individuos. No obstante, ¿es de igual forma posible que el interés de la comunidad sea la suma exacta de los intereses de sus individuos? Si nos planteamos esta idea a nivel político, esta tesis no resulta siempre cierta. Si en un país se celebran elecciones a las que se presentan diversos partidos y uno de ellos consigue la mayoría parlamentaria con un margen de un solo escaño, no significa que todos los ciudadanos apoyen a dicho partido, sino que la gran mayoría lo ha votado.

Por lo tanto, lo que se supone que es el interés de esa comunidad no es el deseo de todos sus individuos. Es decir, es prácticamente imposible que una comunidad tenga un solo interés, ya que la propia idea de comunidad se basa en la pluralidad.

Considerando que es inevitable que en una comunidad formada por individuos distintos haya intereses distintos, habría que plantearse la importancia de la seguridad en el individuo antes que en el colectivo.

¿Pondríamos nuestra seguridad individual por encima de nuestras propias libertades? La respuesta puede resultar sencilla. Hay veces que sí estamos dispuestos a cruzar esa línea del miedo y en efecto, poner en jaque nuestra seguridad para ser libres. Las personas homosexuales, por ejemplo, son terriblemente perseguidas en algunos países, pero aun así, algunas de ellas deciden no ocultarse pese a la represión que reciben para luchar por sus derechos. Esto implica que existe un punto en que la falta de libertad duele más que la falta de seguridad.

No obstante, por norma general, estamos dispuestos a poner por encima nuestra seguridad, ya que ser libre, como el derecho y la capacidad de escoger hacer aquello que se quiere, siempre tiene consecuencias. Estas consecuencias -buenas o malas- provocan en la mayoría de las ocasiones el miedo: miedo a equivocarse, miedo a la crítica, miedo a no poder hacer aquello que queremos hacer, etc. La libertad trae consigo una segunda carga: la responsabilidad de lidiar con nuestra decisión. Estas consecuencias, si son más atemorizantes que la pérdida de libertades, hacen que pongamos nuestra libertad por debajo de la seguridad y la certeza de que no habrá consecuencias contra nosotros. Si bien es cierto que hay personas homosexuales que deciden no ocultarse, una gran mayoría oculta su orientación sexual por su seguridad. Tomar una decisión u otra resulta razonable y recae en el individuo.

La seguridad que el ser humano busca para poder ser libre no siempre puede conseguirse por uno mismo. De hecho, la mayoría de veces es necesaria la colaboración de otras personas para conseguir la seguridad propia. En palabras de Hanna Arendt: «Nadie puede ser feliz sin participar en la felicidad pública, nadie puede ser libre sin la experiencia de la libertad pública, y nadie, finalmente, puede ser feliz o libre sin implicarse y formar parte del poder político.». Esta realidad nos ha llevado a la idea de la necesidad de una sociedad: la formación de una comunidad que es la única que puede garantizarnos la seguridad individual. Por lo tanto, la sociedad nos asegura la seguridad colectiva puesto que todos los individuos que forman la comunidad comparten esa misma motivación.

Entonces solo cabe preguntarnos si la formación de la comunidad coacciona la libertad individual. Thomas Hobbes propondría un estado por el que los individuos deben ceder todas sus libertades a una sola persona, por lo que los individuos no tendrían libertades en absoluto. Por otro lado, John Locke propondría la creación de un estado en que todos somos libres excepto de aquello que perjudique a la comunidad. Es decir, ser libres y tener seguridad a cambio de la pérdida de parte de nuestras libertades. En este caso, cuando Locke habla del incumplimiento de las 'reglas' de este estado, menciona que el ataque a un individuo equivale a un ataque al pacto y a todo el colectivo. En consecuencia, un ataque a la seguridad de un individuo no es un uso de la libertad, es un ataque a la seguridad colectiva. Es esto también aplicable a la libertad: Un ataque de la libertad individual será un ataque a la libertad de la comunidad.

En ese caso, entraría en juego una problemática ya mencionada: la heterogeneidad de la comunidad. Las libertades individuales, al ser diversas, entran en conflicto. Es decir, que las libertades pueden provocar falta de seguridad.

Entonces, la libertad individual implica que la seguridad va a verse afectada de algún modo. La libertad individual de los demás nos pone en peligro, incluso puede coaccionar nuestras propias libertades. Por lo tanto, nuestra seguridad y nuestra libertad están íntimamente ligadas al resto: nuestras acciones repercuten en la comunidad y las acciones de esta repercuten en nosotros. En consecuencia, es posible que lo que para alguien sea la represión contra su libertad, para otro sea la seguridad que necesita, y en ocasiones no hay forma de distinguir cuál de las dos es más válida.

No podemos tener una visión real de las libertades individuales, puesto que todo individuo está atado a la comunidad -voluntaria o involuntariamente-. En consecuencia, no hablamos de una libertad individual, sino de múltiples libertades individuales, que son incompatibles si se quiere la seguridad colectiva. Y dado que la seguridad de la comunidad siempre es lo que se quiere, ya que sino se perdería la seguridad individual, puede concluirse que efectivamente, la seguridad de la comunidad es más importante que la libertad individual. No obstante, no se puede tomar esta afirmación a la ligera, ni despreciar la libertad individual.

Maria Polo

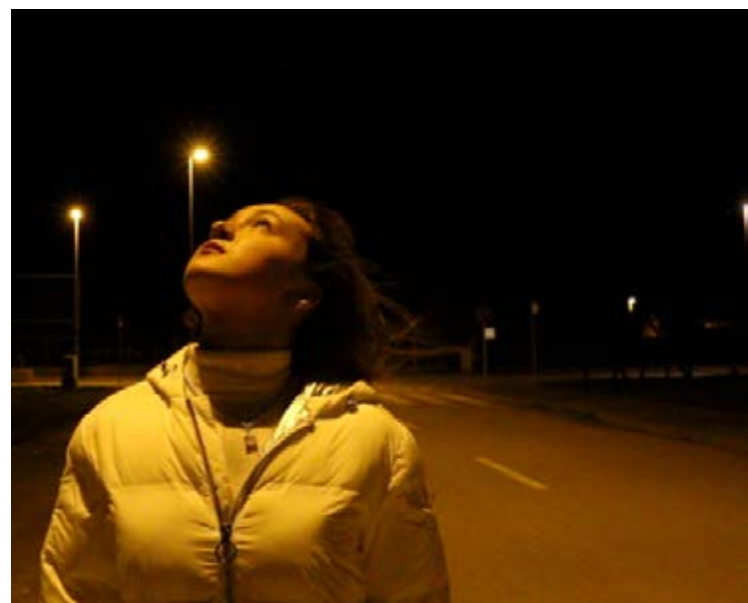
Participant a l'Olimpiada de Geografia de la UB,
2n de Batxillerat

Fotografies Kristina Gaileva

Finalista del vídeo a l'Olimp de filosofia

El objetivo inicial de conseguir la seguridad en la comunidad es la de poder ejercer nuestras libertades, pese a que algunas de estas deben acotarse para conseguirlo.

Se concluye entonces que la libertad individual es imposible sin la seguridad de la comunidad, pero que esta no tiene ningún propósito si las libertades individuales no se poseen. Por esta razón, es necesario dar más importancia a la seguridad colectiva precisamente para que, una vez a salvo, puedan tenerse libertades individuales. Esta idea lo ilustró una niña alemana judía a principios de los años cuarenta del siglo pasado cuando escribía: «Tengo que defender mis ideales. El tiempo dirá cuándo podré llevarlos a cabo.». Anna Frank sabía que ella tenía libertades individuales por las que tenía que esperar a estar salvo para poder ejercer. Son entonces ambas ideas recíprocas y complementarias; no opuestas. La libertad individual sin seguridad colectiva es inconcebible y la seguridad colectiva sin libertad individual no tiene propósito.

HEM ESTAT AIXÍ
HEM FET AIXÒ

Inés Moxó

La deessa grega Peito és d'aquelles de les que ja mai sentim a parlar, de les oblidades entre tots els noms d'antigues divinitats. A l'actualitat, s'ignora per complet el poder i la importància que tenia per a corrents filosòfics com el dels sofistes. Era vista per ells com una de les deesses més poderoses: la deessa de la persuasió. Era un dels pilars fonamentals de la retòrica, junt amb l'escepticisme. Aquests dos conceptes que tant es valoraven a l'antiguitat continuen molt presents a la nostra vida. I val la pena mantenir-los vius.

En els últims mesos hem estat gaudint de l'experiència de la Lliga de Debat. Se'ns va presentar una pregunta: "És compatible el creixement global de l'economia amb el respecte pel medi ambient?"

i, a través de la recerca, la pràctica i, sobre tot, la retòrica i l'oratoría, hem hagut de defensar dos posicionaments contraris en base a aquest tema. Ha estat un procés complex i exigent, però ens ha permès aprendre, millorar i, en definitiva, acabar satisfets amb els nostres resultats. Ha sigut amb tot això que ens hem enfrontat a les batalles de la Lliga de Debat. I la persuasió va ser la primera arma que vam haver de forjar per a lliurar-les.

Vam començar la nostra preparació desorientats i sense entendre la magnitud del repte al qual ens enfrontàvem. La primera fase va ser entre nosaltres mateixos, i va conduir a la selecció de qui, posteriorment, seríem l'equip que representaria l'escola. Després d'aquesta primera selecció, però, encara no estàvem preparats.

LLIGA DE DEBAT

ANNA BARQUERO

Necessitàvem entrenar la nostra persuasió. Va ser aquí quan va començar el nostre entrenament. Ens vam convertir en deixebles d'un sofista de l'actualitat, i ens va ensenyar els primers passos per a arribar al domini de la persuasió: com havia de funcionar la nostra argumentació, tècniques per a rebatre les afirmacions del contrari i com aconseguir endinsar-nos en els debats en la seva totalitat.

Així vam arribar a la primera fase de la Lliga. La nostra defensa havia començat a canviar, a prendre forma, i les lliçons que havíem rebut ens van ajudar a millorar. Però encara no havíem arribat al total potencial de la retòrica i l'oratòria. Ens faltava utilitzar l'escepticisme. Després de sortir vencedors

d'aquesta primera fase ens vam endinsar en aquest món tan diferent al de la persuasió. Vam haver d'aprendre a dubtar les posicions que defensàvem, per a així entendre el rival i poder conquerir-lo. A través de l'escepticisme, no donant cap afirmació per veritat, vam aconseguir profunditzar en els diferents nivells d'aquest debat. Ens va permetre entendre totes les cares dels nostres arguments i així saber com defensar-los.

Armats amb aquest segon element ens vam enfrontar a la segona fase, amb contrincants més experimentats i amb més nivell que els de la primera. Però nosaltres també havíem millorat. Vam patir una evolució i estàvem preparats per a atacar. Aquesta segona fase va tenir les seves complicacions però va ser igualment emocionant i molt entretinguda. Vam acabar sent segons, amb una puntuació

molt alta i un nivell del qual estar orgullosos. Vam perdre, però la retòrica i la filosofia sofista va més enllà de guanyar discussions. Hem pogut apreciar molt més que les victòries.

Després d'aquesta experiència podem afirmar que hem après i millorat. Durant mesos, hem treballat en la nostra visió sobre

el tema que se'ns va proposar, hem sigut capaços d'analitzar la nostra retòrica i aprofundir en el funcionament de l'oratòria. I, en definitiva, ens ho hem passat bé. Aquesta experiència ens ha permet créixer, valent-nos de la persuasió i l'escepticisme. I, inclús, hem aconseguir que l'esperit sofista perdurés a través nostre. La deessa Peito pot estar orgullosa de nosaltres.

LVILA

La vida imita l'art

L'art imita la vida? Aristòtil hi estaria d'acord i, potser a simple vista, nosaltres també, perquè les obres d'art han constituït un dels pocs llegats dels nostres avantpassats, sent aquestes un reflex dels temps transcorreguts. Sense art, probablement ignorariem la història de la humanitat, i sense l'art del passat, avui en dia, què hi hauria? Perquè l'art contemporani és una suma de tota la història de l'art. Però, és realment així? Veritablement l'art imita la vida?

Oscar Wilde es va atrevir a contradir Aristòtil, ja que segons el cèlebre escriptor, la vida imita l'art molt més del que l'art imita la vida. Ara, després de sentir aquest "disbarat", tanqueu els ulls un moment, i imagineu-vos l'infern. Com us l'heu imaginat? Probablement com un lloc vermell, amb foc i dimonis, no? Doncs bé, aquest és l'infern que va inventar Dante a La Divina Comèdia. La realitat del vostre infern no està basada en una obra artística? Ara, torneu-vos a formular la pregunta: és l'art el que imita la vida, o bé és la vida que imita l'art?

Durant el confinament del 2020, tots nosaltres vam haver-nos de reinventar per poder seguir els canvis que se succeïen. Els museus, també, i alguns van proposar, a través de les seves xarxes socials, diversos reptes. Un d'aquests va ser el d'imitar obres d'art, i justament els alumnes de 2n de batxillerat de l'Escola BetàniaPatmos del curs 2019-2020 es van abocar al repte #tussenkunstenquarantaine d'Instagram. Gràcies al seu llegat, els estudiants de 2n d'aquest any vam decidir mantenir la tradició. Durant el 2n trimestre, totes i tots vam publicar al compte d'Instagram de la nostra classe, @historiadelart2batx, la nostra imitació personal d'una obra d'art renaixentista o barroca.

En aquesta exposició, podreu veure algunes de les reinterpretacions que vam fer o, dit d'una altra manera, com uns alumnes de Barcelona ens vam atrevir a evocar grans genis de la pintura de tots els temps, com Da Vinci, Bramante o Caravaggio.

Els humans imitem l'art. Però, amb la nostra forma de viure, tan efímera i fugaç, com podem arribar a abastar una cosa tan immensa com ara l'art? L'art és un conjunt d'experiències, d'emocions, de colors plasmats en una tela; és un sentiment pur volcat en qualsevol suport, deixant constància de la nostra ingravidesa per tota l'eternitat; és una forma d'acceptar la nostra mortalitat, però, tot i així, deixar una petjada en el futur. En el fons, nosaltres creem art només vivint i és així com l'art conté un petit tros de la nostra existència. L'art ens uneix, agrupa i fusiona; elimina barreres i prejudicis, i ens abraça a tots. L'art és, en definitiva, un aixopluc per a tota la humanitat quan sembla que la resta del món s'esfondra al nostre voltant.

Perquè l'art ens dóna vida.

Ariadna Aliana i Valentina Pons

Premis Heròdot

La lluita per la igualtat: el llarg viatge inacabat

El Diccionari de la Llengua Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans defineix "viatge" com "anada que hom fa per terra, per mar o per aire per transportar-se a un lloc notablement distant, a una altra ciutat, a un altre país". Es tracta d'una definició que identifica el viatge com un desplaçament físic d'un lloc a un altre. No obstant, el "viatge" es pot entendre així mateix, en un sentit figurat o metafòric, com la trajectòria que, a molts nivells de la vida, hom pot emprendre per tractar d'aconseguir canvis en l'estat de les coses. Aquest treball té com a propòsit donar a conèixer una sèrie de dones que han destacat en la tasca de fer els seus propis "viatges", en tots dos sentits de la paraula, amb la finalitat d'aconseguir canviar l' statu quo de les coses en el moment històric que els va tocar viure.

Al llarg de la història hi ha hagut molts viatgers i descobridors de diferents parts del nostre món que, en el seu moment, van tenir un paper molt destacat degut a la notorietat que van adquirir amb els seus viatges, i que avui en dia continuen essent recordats i resulten ser de gran inspiració per a moltes persones que els intenten emular.

La majoria d'aquests exploradors geogràfics que la gent rememora són homes, com en Cristòfol Colom, el navegant genovès que va descobrir Amèrica, en Vasco de Gama, el primer europeu que va arribar a la Índia o, en James Cook, el tità britànic que és considerat com un dels millors capitans de tots els temps. No obstant, tanmateix hi ha figures femenines dignes de ser reconegudes, dones que es van arriscar per perseguir els seus somnis i trencar, doncs, els estereotips de la seva època.

La Ida Laura Pfeiffer (1797-1858), una dona austríaca del segle XVIII, és un clar exemple d'autèntic esperit viatger i de necessitat vital de descobrir el món, encara que aconseguir les seves il·lusions no li va ser gens fàcil, i li va suposar grans esforços i assumir molts riscos. Va ser a l'edat dels 45 anys quan de debò va començar la seva etapa com a exploradora, després de la mort del seu marit i que els seus fills arribessin a la majoria d'edat. Quan era petita, el pare de la Ida Laura Pfeiffer va morir molt jove, i la seva mare la va intentar conduir cap al camí convencional propi de l'època com a la resta de dones. Malgrat això, ella va seguir el seu instint, la seva passió i va decidir emprendre una sèrie de viatges arreu del món, arribant fins i tot a fer la volta al món en tan sols dos anys.

Istanbul, Palestina, Egipte, Brasil, Xile, Tahití, Xina, Índia, Grècia, entre altres, van ser algunes de les moltes destinacions que va visitar. L'any 1858 va morir a Viena degut a unes febres que va contraure a Madagascar. No obstant, ens va deixar un seguit d'escrits i llibres de viatge en els que ens explica les seves expedicions i aventures dels gairebé setze anys que va estar viatjant i navegant.

“Els meus amics van intentar dissuadir-me del meu propòsit, dibuixant amb els colors més realistes allò que esperaven que em trobés en aquelles regions, posant en qüestió si tindria la fortalesa física i mental per afrontar els perills, les malalties, el clima, l'atac dels insectes o la mala alimentació. El fet que una dona pogués aventurar-se a soles i sense protecció a recórrer el món, creuant mars i muntanyes, era considerat absurd”. Aquestes paraules de Pfeiffer demostren a la perfecció la visió que tenia la societat de l'època envers totes aquelles dones que aspiraven a fer un canvi en la manera tradicional de pensar. Encara que possin en qüestió les seves capacitats per sobreviure sola en llocs tan llunyans i remots del món, el seu coratge, la seva inquietud pel descobriment, el seu desig de llibertat i la seva passió per l'aventura superaven les seves limitacions econòmiques i socials, i va aconseguir complir el seu somni, deixant enrere tot allò que la feia infeliç.

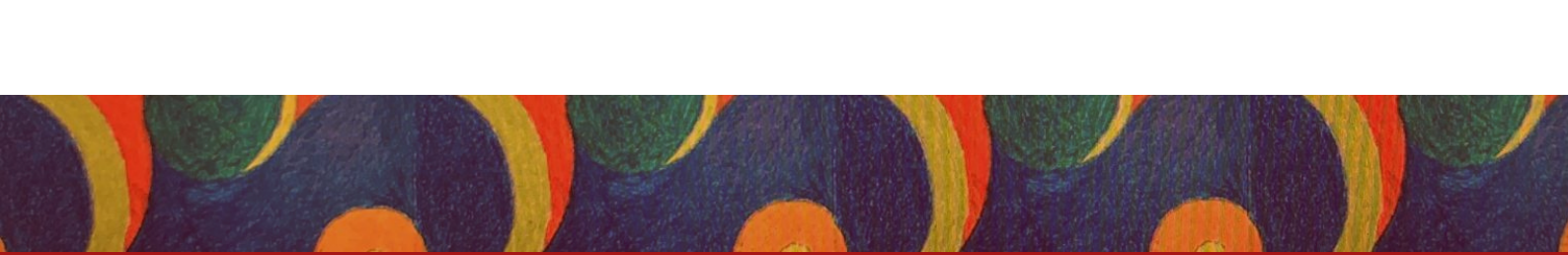
Per altra banda, un altre personatge femení digne de recordar és la Isabella Bird (1831-1904), una de les grans viatgeres britàniques, exploradores, escriptores, fotògrafes i amants de la natura del segle XIX.

Maria Diaz

Després de passar una infantesa i adolescència dura, marcada per una fràgil salut i un tumor a l'espina dorsal, el seu pare la va enviar a Canadà i als Estats Units, on va escriure el seu primer llibre “Una viatgera per Amèrica”. Es va trobar en una situació semblant a Pfeiffer, ja que es va quedar vídua i va perdre a tota la seva família. No obstant, va buscar el refugi, la tranquil·litat i l'autonomia en els seus viatges i expedicions, arribant fins i tot a convertir-se en la primera dona acceptada a la Reial Societat Geogràfica de Londres. El seu constant desig de treballar en benefici dels altres, la va portar a fundar dos hospitals destinats a ajudar a les persones més vulnerables.

“Un viatger ha de comprar la seva pròpia experiència, i l'èxit o el fracàs depèn principalment de les idiosincràsies personals”.

Aquesta frase sintetitza clarament la filosofia de vida de la Isabella Bird, una dona convençuda de que, a la vida, cadascú ha de buscar i viure la seva pròpia experiència, i serà el temperament, el caràcter i els trets propis de la personalitat, independentment de si ets un home o una dona, els que faran que les experiències vitals esdevinguin un èxit o un fracàs. Els homes i les dones poden aconseguir les mateixes fites, només cal proposar-s'ho.

En tercer lloc, l'Elizabeth Jane Cochran (1864-1922), més coneguda com a Nelly Bly, va ser una dona nord-americana del segle XIX que també va contribuir a fer canviar la percepció que la societat tenia sobre les dones de la seva època. Als 24 anys d'edat, mentre treballava com a periodista al diari *The New York World*, va demanar al seu editor que l'envies de viatge arreu del món ja que d'aquesta manera podria demostrar que podria fer la volta al món en menys de 80 dies. Va aconseguir el seu propòsit amb èxit, arribant de nou a Nova York setanta dos dies després de la seva partida. D'aquesta manera, es va convertir en la primera dona en fer la volta al món sola navegant establint un nou rècord mundial.

La frase de la Nelly Bly "l'energia correctament aplicada i dirigida aconseguirà qualsevol cosa" és, també en aquest cas, un clar reflex de la personalitat d'una dona intrèpida i decidida, convençuda de que la força d'un mateix no es troba en el sexe de la persona sinó en la motivació interior amb que s'afronten els reptes de la vida. No obstant, el concepte de viatge no ha de ser necessàriament interpretat com un trasllat

físic a un altre lloc, com les expedicions de les tres dones mencionades anteriorment, sinó que també existeixen altres mètodes de viatjar. Relacionat amb el feminisme, es pot trobar la idea del viatge metafòric de la lluita per la igualtat de drets, un moviment que al llarg dels anys ha anat guanyant rellevància en molts contextos.

Els orígens del feminisme es remunten al finals del segle XVIII però ha sigut i segueix sent un viatge sinuós, amb constants obstacles i desnivells, amb avenços i retrocessos, i que, malauradament, encara no ha arribat a la seva fi. D'aquesta manera, avui en dia, cal lloar l'esforç, la dedicació, la perseverant conducta contrària als principis establerts, la voluntat d'aconseguir un canvi de mentalitat a la societat i la recerca al respecte de la dignitat de la dona, de totes aquelles persones que han contribuït a iniciar i a continuar aquest llarg viatge que, des de el seu començament, porta recorregudes quatre etapes.

La "primera onada feminista" o la "primera etapa del viatge feminista" va començar al segle XVIII, als països anglosaxons, en un moment en què es va posar en qüestió els rols de gènere, la natura de la dona i la jerarquia de sexes. Destaquen les figures de Mary Wollstoncraft (1759-1797) i Olympe de Gouge (1748-1793), dues dones que van manifestar el seu malestar a la societat i el seu paper inferior als homes, en relació als privilegis, als drets, a les llibertats i al sufragisme, entre altres aspectes. Van impulsar un seguit de reivindicacions tan d'àmbit social com polític, enfocades principalment en la superació dels obstacles legals a la igualtat.

Laura Albert

Després d'aquesta primera etapa o parada del viatge, la qual va experimentar grans turbulències (empresonaments i detencions) i que va ser incapaç d'avançar degut a les contínues barreres que es trobava en el seu camí (el control i domini polític masculí), el viatge es va poder reprendre, arribant fins els Estats Units, la seva segona etapa o "segona onada feminista". Aquest període de finals del segle XIX i principis del segle XX es va caracteritzar per la demanda del sufragi universal, és a dir, el dret a vot de tots els ciutadans, independentment del seu sexe. També les dones reclamaven l'accés a una educació superior i criticaven l'obligatorietat del matrimoni. A diferència de la primera onada, per donar suport a les diverses accions de protesta, es van utilitzar intensament els mitjans de comunicació, les entrevistes a la ràdio, els articles als diaris, les pancartes i altres tècniques de publicitat, per tal de promoure amb més intensitat els fonaments del moviment, amb la finalitat de lluitar contra la desigualtat no oficial (de fet), la família, el treball, la sexualitat i el dret a l'avortament. El llibre publicat en 1963 per l'activista feminista Betty Friedman (1921-2006) amb el nom "La mística de la feminitat" va ser clau per donar lloc a aquesta segona etapa del viatge feminista.

El viatge va prosseguir i, entre els anys seixanta i noranta del segle XX, va sorgir la coneguda com l'època de neofeminisme o "tercera onada del feminisme", que es va centrar, no només en els canvis legals i educatius a gran escala, sinó també en les accions del dia a dia, és a dir, la micropolítica. Gràcies a les manifestacions impulsades durant aquesta tercera onada, el divorci es va aprovar en molts països i es va generalitzar la utilització dels anticonceptius que van permetre a les dones controlar la seva natalitat, desvinculant sexe i reproducció. Tanmateix, a nivell polític, les dones començaren a tenir, poc a poc, un major protagonisme, encara que amb un percentatge de participació clarament inferior al dels homes. El màxim exponent d'aquesta tercera onada feminista va ser l'activista nord-americana Rebecca Walker (1969), filla de la feminista Alice Walker que va ser autora de la novel·la "El color púrpura", un melodrama racial que va guanyar el Premi Pulitzer l'any 1983.

Aquest llarg viatge ens ha portat fins a l'actualitat, on el feminisme continua sent actiu i present en la seva quarta onada, donat que, malauradament, malgrat tots els esforços impulsats durant les etapes anteriors, no s'ha aconseguit encara posar fi a nivell mundial als privilegis de gènere històricament fixats envers els homes ni erradicar la violència de gènere establerta en diferents àmbits de la vida quotidiana. Com a principals protagonistes d'aquesta última onada feminista podem destacar a la l'assagista nord-americana Andrea Dworkin (1946-2005), a l'escriptora xilena Andrea Franulic (1975) i l'escriptora anglesa Caitlin Moran (1975).

Tots aquests són clars exemples de persones del sexe femení que s'han dedicat, incansablement, a fer el seu propi "viatge" personal amb el clar propòsit de posar de manifest l'essència pròpia de la dignitat humana de les dones, la igualtat entre l'home i la dona en la seva condició d'éssers humans. I els hem d'agrair profundament el seu esforç, la seva tenacitat i el seu coratge, ja que les dificultats que s'han trobat en el seu viatge els ha causat molts sacrificis personals en benefici de la col·lectivitat del seu gènere. Serà necessari que la seva lluita no decaigui i sigui continuada per les noves generacions futures, ja que el viatge iniciat per aconseguir el respecte, el reconeixement i la dignificació de la dona en aquest món, desgraciadament, continuarà sent

llarg i tortuós, especialment en aquells països que no han ratificat o, com ha succeït recentment, han deixat de ser part d'instruments legals internacionals de protecció de la dona com el Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica, signat a Istanbul l'any 2011.

Alejandra Méndez

Laura Albert

Paula Cadarso

Un viaje a la Guinea Española

Más de veinte días viendo solamente agua y cielo, con la desesperación de poder alcanzar tierra en algún instante de ese angustioso viaje. En ese barco viajaban más parejas como ellos. Se habían aventurado y marchado hacia Guinea, concretamente hacia la Isla de Fernando Poo. A esta aventura se habían lanzado tantos como los que habían tenido oportunidad. Gente que no veía futuro en ese pequeño valle del que provenían, envuelto por las montañas que separaban Francia y España. Un valle prácticamente olvidado por su Estado, en donde sus habitantes solo trabajaban el campo, ya que era la única alternativa que tenían para subsistir en las regiones montañosas del lugar. Un valle que no compartía el dialecto de la provincia oscense, se comunicaban en patués, una lengua romance de transición entre el aragonés y el catalán, típicamente hablada en la región oriental de la Alta Ribagorza. Jóvenes aventureros de la región se habían abalanzado ante la ocasión de escaparse del valle de Benasque.

La pareja protagonista no era consciente de la gravedad que abarcaba la situación. Se adentraban en un nuevo territorio que no hacía más de cuarenta años que el Estado Español había colonizado. En su tierra natal estaban acostumbrados a cuidar ovejas y vacas, a vivir para y por el ganado. En el valle cada casa tenía un nombre. Este nombre que a priori puede pasar desapercibido, es uno de los símbolos más importantes en un pueblo, es lo que sobrevive por delante de los antepasados y miembros de una familia. A la gente de un pueblo como el del valle de Benasque se la conoce siempre y sobre todo por el nombre de la casa. La casa marca el estatus social de la persona, pero con las guerras de los carlistas y la I Guerra Mundial, hasta las casas buenas del valle se habían empobrecido. Los personajes principales de esta historia provenían de casas buenas. Instruidos por la pequeña escuela del pueblo, donde simplemente se adquiría el nivel básico de las materias comunes, ahora se habían incorporado a un viaje destinado teóricamente, al enriquecimiento de aquellas gentes blancas del buque en el cual estaban viajando.

En la Guinea Española no resaltaba el nombre de la casa de la cual provenías, sino tu capacidad para adaptarte a esas condiciones de vida tan diferentes a las de la península. Al llegar al lugar, lo primero que sintieron fue una oleada de calor en la faz, un calor abrasador que quemaba. El cambio del valle a la isla fue de unas dimensiones inalcanzables de explicar. Ellos provenían de un lugar donde la temperatura máxima no solía sobrepasar los 33° y la mínima no acostumbraba a excederse de -12°. ¿Quién les iba a decir que iban a pasar de vivir un invierno frío de gran duración, a experimentar un verano eterno basado en la humedad y el sudor de su cuerpo? Así como en la península los habitantes experimentan las cuatro estaciones – primavera, verano, otoño e invierno- , en la isla se encontraron frente a dos estaciones de seis meses cada una, la estación de lluvias y la estación seca.

Todo el conjunto de la isla era ajeno para ellos. Cuentan que la isla nació a raíz de una explosión volcánica y que por este motivo, las playas eran negras y en los lagos se podía apreciar los cráteres de los volcanes.

La flora del lugar les sobrepasaba, árboles grandes como torres, un sinfín de cascadas de agua que bajaban de los picos, muchos barrancos y una gran selva en la que nadie se atrevía a adentrarse. Fernando Poo era sorprendente, representaba todo lo nunca visto para gente como ellos, personas que habían crecido en un entorno rural, católico y conservador. El grupo que les acompañaba tenía la intención, al igual que ellos, de dedicarse a la agricultura en la isla, concretamente trabajar en plantaciones de cacao.

La pareja protagonista tenía una finca asignada, donde tenían un huerto y asistentes para prácticamente todo. Una vez asentados en su finca se vieron obligados a comunicarse con sus empleados y con la gente nativa del lugar. Si bien dominaban el patués, hablaban escasamente castellano y francés, y mucho menos el inglés.

Tuvieron que aprender a toda prisa la lengua hablada y entendida por las gentes de ese territorio: el pichinglis (pidchin-english). Este era una mezcla de inglés, un poco de africano y una pizca de castellano. Las primeras palabras que solían aprenderse eran waca quic y bringchop, que significan “marcha deprisa” y “trae comida”.

Ellos siempre habían estado rodeados de personas caucásicas. El contacto con personas físicamente tan distintas a ellos provocó un gran impacto. En la isla se toparon no solo con gente de otro color de piel, sino con otra cultura e historia. Entre la gente de color tuvieron que aprender a distinguir a los nativos de la isla que se les denominaba bubis. Estos últimos, provenían de Guinea continental o de Nigeria, Liberia, Sierra Leona, Camerún, Senegal u otros países del continente africano. Los bubis fueron los primeros pobladores de Fernando Poo. Solían habitar el interior, nunca la costa ya que allí era donde estaban las fincas, y estos no servían ni trabajaban para las fincas. Normalmente buscaban trabajo de conductores, mecánicos, en oficinas, es decir pretendían trabajar en diferentes oficios. Además de los bubis, residían los braceros. Los braceros eran gente que trabajaban para las fincas. Eran elementos clave para la prosperidad de las fincas, ya que gracias a ellos se obtenía la mayoría de la riqueza. No únicamente se desarrolló la agricultura gracias a ellos, sino que el sector terciario, el comercio se desplegó. Hay que tener en cuenta que los braceros invertían prácticamente un tercio de su sueldo en compras. Eran peones y encargados en las fincas, otros se encargaban de las tareas del hogar o de los animales.

Nuestra pareja, los primeros días en la finca los pasó con cierta preocupación. En la finca tenían una gran cantidad de servicio. Gozaban de los manjares de un gran cocinero bracero, tenían un criado llamado Garrimboy que se ocupaba de todos los asuntos tanto relacionados con el huerto como con el corral, donde había un gran número de gallinas. Había otro criado que se dedicaba a hacer las camas de la casa, servir la mesa, preparar el agua para lavarse los pies cuando llegaran los trabajadores, tener el café preparado en la mesa para cuando los señores de la finca se levantasen de su siesta y guardar las zapatillas más los zapatos en su sitio. Además de disponer de un gran nombre de servidores, disponían de un cazador que era el que se encargaba de matar las ardillas, las cuales entorpecían la producción de cacao porque estropeaban la cosecha, y los fritambos (una género de antílope). En un primer instante, tanta gente bajo su mando incapacitó la organización de la finca convirtiéndola en un caos, aunque una vez dominado medianamente bien el idioma la pareja puso el orden entre el servicio de la propiedad.

Curiosamente, Fernando Poo era un territorio más avanzado que el territorio peninsular español. Los camiones y los automóviles, eran importados y disponían de gran tecnología. Los nativos del valle de Benasque en esa isla, los cuales mayoritariamente disfrutaban de fincas y de su propio servicio, tenían permitidos lujos que en su

vida anterior no hubieran tenido, como por ejemplo probar bebidas alcohólicas de primera calidad importadas de otros países y la misma situación con otros productos. Era como si en esa isla el ritmo del tiempo fuera distinto al de España, que literalmente hablando lo era, ya que la franja horaria era diferente. La España que habían dejado atrás era un lugar en donde en esos instantes reinaba el rey Alfonso XIII y estaba dirigida por Primo de Rivera, protagonista de uno de los primeros golpes de estado del país. España, era innegablemente en esos instantes un país católico, se vivía con una moral controlada por la Iglesia, con un gran abanico de políticas claras sobre las posibilidades de realizar algo, especialmente en el campo de las relaciones. En este punto, relaciones referidas a el contacto carnal entre el hombre y la mujer, la cual en esa época estaba reprimida y mayoritariamente bajo el mando del género masculino.

Nuestros protagonistas se dieron cuenta de que esa isla era un lugar fuera de alcance para la mentalidad católica con la cual habían estado adiestrados años atrás. A 5000 kilómetros de la Península Ibérica todo cambiaba. El clima propiciaba un ambiente distinto al convencional del valle de Benasque. La atracción entre la piel blanca y la piel negra abundaba entre los solteros caucásicos que se habían embarcado en el buque hacia Guinea. El estatus social y la riqueza del hombre español en esa isla para una mujer nativa influían mucho. Estos hombres disponían de gran facilidad para emparejarse con una mujer nativa. Podían tener hasta dos o tres mujeres, la mayoría amigas y de gran confianza. La pareja durante los primeros años se consiguió acostumbrarse a esos comportamientos por parte de sus compañeros, aunque desde su punto de vista era una gran barbaridad y con esto, era un pecado lo que estaban forjando. Mandar y aprender, ese era el lema de aquellos que procedían del valle. La gran mayoría de los hombres llegados a Fernando Poo en el buque del inicio, se habían convertido en encargados. Principalmente hacían trabajar efectivamente a los braceros y con esto instaban a que saliera a delante la cosecha. Mandar y aprender al mismo tiempo no era fácil, es decir, los braceros tenían que ver que el encargado sabía trabajar para así tener cierto respeto hacia su figura. Es cierto que en el valle de Benasque se sembraban y recogían alimentos, pero no era nada comparándolo en cantidad y género de los productos cultivados en las plantaciones de la isla.

Al llegar, los benasqueses tuvieron que aprender el funcionamiento correcto que implicaban las plantaciones de cacao, café y banana. Además de esta desventaja, se encontraron con otro obstáculo, y es que en el valle nunca habían existido empresas grandes, en otras palabras, el trabajo era para uno solo y como mucho para su familia. El trabajo de la tierra ibérica de la cual provenían estaba demasiado individualizado para aquel lugar tan exótico, tenían la costumbre de trabajar sus campos, su huerto y su ganado y en esa zona no había nada de todo lo mencionado.

En el momento en que el hombre de la pareja protagonista, durante sus primeros días de encargado, se encuentra frente a trescientos hombres nativos de la isla, sobre los cuales tiene que ordenar y supervisar que nada falle, se ve intimidado. Una gran masa de hombres, con los cuales prácticamente no se puede comunicar, lo miran sin tan solo hablar entre ellos, hay un silencio sepulcral. Esto asombra al benasqués, ya que siente que le tienen miedo pero a la vez que le podrían atacar en cualquier instante. Está claro que tiene que actuar, de alguna manera a de movilizar a las personas delante de él.

Por suerte un compañero suyo, que hacía ya años que estaba en la isla, salvó la situación y así es como consiguió superar el que sería el primer día de trabajo de muchos. Realmente lo que movilizaba a nuestros protagonistas era el dinero. El hombre optó por tratar de “buenas maneras” a los trabajadores, ya que así trabajaban con más gusto y sacaban mejor y más rápido el trabajo adelante, que en el fondo es lo que realmente importaba. Él no fue el único en haber adaptado este trato con sus trabajadores. El hombre caucásico para el nativo era el masa, y eso era de gran importancia porque marcaba. Al estar todos los días juntos los masas necesitaban encontrar el punto de equilibrio, el cual les permitiese tener cierta autoridad y de algún modo ser respetados.

Son personas. Esta era una conclusión a la cual nuestros protagonistas llegaron durante años. Arraigados a las tradiciones y cultura de su valle, la pareja en su primer contacto con los nativos tuvo una gran impresión. Aunque durante el tiempo llegaron a ver el lado humano de esas gentes tan extrañas a su vista. Nunca fueron excesivamente amables con ellos ni cercanos, tampoco pretendían serlo. No es que no quisieran, es que eran muy conscientes del poder que implicaban las emociones y en esos instantes la gente no se podía encariñar con una persona, ya que podía ser que al día siguiente ya no estuviese.

Ellos tenían muy claro el objetivo de su estancia en la isla. La verdad es que dentro de esta neutralidad con la que la pareja se mostraba hacía esa sociedad, era consciente del maltrato que había en ella, tanto hacia las mujeres como hacia los nativos. Pensamientos como estos rondaban por sus mentes: “Parece mentira, que unos jovencitos de no más de veinticinco años, hayan llegado a una Isla como esta, de la cual no conocíamos prácticamente nada, y se nos haya ofrecido una gran cantidad de privilegios simplemente por nuestro color de piel, mientras que los nativos de aquí tienen que subsistir de la forma más rastrera y al final, si son capaces de evitar la muerte, quedan subordinados por lo que denominamos aquí, la *raza blanca*.”

En ese momento no luchaban por los otros, luchaban para ellos mismos. No tenían intención alguna de cambiar esa situación, eran conscientes que la gravedad del problema le superaba. Por muchas dificultades y desigualdades no se atrevían a ponerse en contra, el egoísmo humano les superaba. Pasar desapercibido era primordial. Ansiaban volver a su pueblo enriquecido, aunque estuviesen rodeados de gente conservadora, religiosa y mayoritariamente analfabeta, estaban lejos de aquella isla. Lejos de una realidad que podían haber denunciado, pero que no lo hicieron, por el mero hecho de tener miedo. Al fin y al cabo, ¿quiénes eran ellos para oponerse al régimen ya instaurado?

Text d'Ana Leyva
Fotografies de l'Herminio Alcaraz

DAVID BOWIE I LA CONQUESTA DE L'ESPAI EXTERIOR

Space Oddity, Moonage daydream, Starman, Life on mars?, Hallo Spaceboy, Dancing out in space, Born in a UFO, Took a trip on a gemini spaceship, són alguns dels temes que David Bowie va compondre amb la temàtica de l'espai com a eix principal.

I és que David Bowie tenia un especial interès per molts temes relacionats amb l'espai i que el va portar inclús a crear el seu alter ego, Ziggy Stardust, un personatge alienígena que a través dels seus temes musicals, parlava als alienats, aquells que per qüestions de preferència sexual, confusió adolescent, sentien que havien caigut a la Terra des d'un planeta distant. D'aquest personatge es distingeix l'elaboració de tota una estètica basada en el glam rock, en la bellesa andrògina i l'extravagància que van eclipsar a altres grups.

La temàtica musico-espacial de Bowie va sorgir a finals de la dècada dels 60 inspirada per la mítica pel·lícula de Stanley Kubrick 2001: a Space Odyssey, coincidint amb una època justament de cursa espacial . I concretament el tema Space Oddity, que porta el mateix nom que el disc, es va estrenar l'any 1969, uns mesos abans de l'allunatge de l'Apolo XI. En ell, Bowie plasma una missió espacial entre el control de terra i l'astronauta Major Tom, on un pot escoltar i imaginar-se una situació real de transmissió d'un viatge a l'espai.

Aquest tema, emblema còsmic de David Bowie, ha estat utilitzat en diferents situacions relacionades amb l'espai durant la història.

El primer va ser durant la retransmissió de la BBC sobre l'aterratge de l'Apol·lo XI, tot i que Bowie va afirmar que li havia fet molta il·lusió que hagués sonat el seu tema, va confessar que li semblava que el la gent no havia escoltat la lletra ja que la història de Space Oddity acaba amb la pèrdua de contacte amb el Major Tom.

El segon va ser l'any 2015, on l'astronauta Chris Hadfield va realitzar un cover de la cançó durant la seva estància a l'Estació Espacial Internacional. El vídeo que va ser penjat a Youtube va causar un gran impacte entre el públic i inclús el propi Bowie va mostrar la seva gratitud per l'acció de l'astronauta.

I el tercer va ser al 2016, quan l'empresa SpaceX, de l'empresari Elon Musk, va llançar a l'espai el transbordador Falcon Heavy, i dins d'ell un Tesla Roadster de color vermell amb el tema Space Oddity reproduint-se en loop.

Així doncs, l'estil de pop sci-fi (pop inspirat en temes relacionats amb la ciència ficció) va tenir amb David Bowie un públic que va connectar molt amb aquesta música. Però no només musical sinó inclús dins del món de l'espai, on per exemple la NASA va twittejar el dia de la mort del cantant el 2016: 'And the stars look very different today'.

"No hay nada que aprender del éxito."

David Bowie

RAÛL VIANA

COORDINACIÓ DE REDACCIÓ

Àlex Gómez

COORDINACIÓ DE MAQUETACIÓ

Lola Goicoa

Portada Laura Albert
Contraportada Inés Moxó

EQUIP DE REDACCIÓ

Eugènia Rius i Greta Solà

EQUIP DE MAQUETACIÓ

Carla Soler / Nora Llensa / Berta Rosàs / Aina Rousaud / Berta Fina

Han participat a la revista

Alba Miró / Laura Albert / Joe Phillips / Inés Martí / Ariadna Aliana
Juan Dalmau / Eva Zambrana / Mar Escoda / Lucas Doria / Alex Badia
Gina Rotger / Clara Homs / Jacobo Castellet / Maria Polo / Anna Barquero
Valentina Pons / Alejandra Méndez / Ana Leyva / Ana Reynés
Kristina Gaileva

**Agraïm la col·laboració de les professores i els professors que,
desinteressadament, han participat en aquesta revista**

Raül Viana
Jordi Benet
Carme Dapena

Un agraïment especial

Patrícia Benítez

Gravats Carme Dapena

REVISTA DELS ALUMNES DE BATXILLERAT 2021

